

Reformationsbibeln

Femte Moseboken

Svenska Reformationsbibelsällskapetets
översättning av den engelska auktoriserade

King James Version

Utgiven 1611, reviderad 1769

Samt i vissa delar en revidering av
Bibelkommissionens utgåva 1878 och
Karl XII:s Kyrkobibel från 1703

Provutgåva utgiven såsom särtryck
9 februari 2021

Femte Moseboken

Deuteronomium

Kapitel 1

Mose påminner folket om vad som har skett under ökenvandringen.

Detta är de ord som Mose talade till hela Israel på denna sidan om Jordan, i öknen på slätten mitt emot Suf* mellan Paran och Tofel, Laban, Haserot och Di-Sahab,

*KJV och KXII: Röda havet.

2. elva dagsresor från Horeb*, längs vägen som går förbi Seirs bergsbygd fram till Kadesh-Barnea.

2 Mos. 3:1. 1 Kung.19:8. *Sinaiberget.

3. Och det hände sig i det fyrtionde året, på första *dagen* i elfte månaden, att Mose talade till Israels barn allt det HERREN hade befallt om dem,

4. efter att han hade slagit Sihon, den amoreiska kungen, som bodde i Hesbon, och Og, kungen i Basan, som bodde i Ashtarot vid Edrei.

4 Mos. 21:23f.

5. På denna sidan om Jordan, i Moabs land, började Mose att förklara denna lag och sa:

6. HERREN, vår Gud, talade till oss på Horeb och sa: Längre nog har ni uppehållit er vid detta berg.

4 Mos. 10:11-12.

7. Vänd er om, bryt upp och bege er till amoreernas bergsbygd och alla de närliggande *platserna* på Hedmarken, i bergsbygden, i Låglandet, i Negev* och i kusttrakten vid havet till kananeernas land och till Libanon,

ända till den stora floden, floden Euftrat.

1 Mos. 15:18. *KJV: i söder.

8. Se, jag har lagt landet framför er. Gå och inta det land, som HERREN med ed har lovat era fäder Abraham, Isak och Jakob att ge åt dem och deras efterkommande* efter dem.

1 Mos. 12:7, 15:18, 17:8. *KJV och KXII: säd.

9. Och jag talade till er på den tiden och sa: Jag ensam förmår inte att bära er.

2 Mos. 18:18f.

10. HERREN, er Gud, har förökat er, och se, i dag är ni talrika som himlens stjärnor.

1 Mos. 15:5.

11. Må HERREN, era faders Gud, låta er bli tusenfalt fler och välsigna er som han har lovat er.

12. Hur ska jag ensam kunna bära era bekymmer, era bördor och era tvister?

13. Utse åt er visa, förståndiga och kunniga män inom era stammar, så ska jag sätta dem till ledare över er.

2 Mos. 18:21.

14. Och ni svarade mig och sa: Det är ett gott förslag att göra som du har sagt.

15. Så jag tog ledarna i era stammar, visa och kunniga män, och satte dem till ledare över er, till ledare över tusen, ledare över hundra, ledare över femtio, ledare över tio och till tillsyningsmän i era stammar.

2 Mos. 18:25.

16. Och på samma gång befallde jag era domare och sa: Lyssna på era bröder och döm rättvist mellan dem och mellan *var* man och hans bror

och främlingen *som är* med honom.

17. Ni ska inte ha anseende till personen när ni dömer, *utan* ni ska höra den ringa lika mycket som den höga. Ni ska inte frukta för någon människas närvaro för domen *hör Gud till*. Om någon sak blir för svår för er ska ni lägga fram *den* för mig, så att jag får höra den.

2 Mos. 23:3.

3 Mos. 19:15. 5 Mos. 16:19.

2 Krön. 19:6. Ordspr. 18:5, 28:21. Jak. 2:9.

18. Och jag befallde er på den tiden allt vad ni skulle göra.

19. Så bröt vi upp från Horeb och vandrade genom hela den stora och fruktansvärda öken som ni såg, under vägen till amoreernas bergsbygd, som HERREN, vår Gud, hade befallt oss. Och vi kom till Kadesh-Barnea.

20. Och jag sa till er: Ni har nu kommit till amoreernas bergsbygd som HERREN, vår Gud, ger oss.

21. Se, HERREN, din Gud har lagt landet framför dig. Dra dit upp *och* ta *det* i besittning, så som HERREN, dina fäders Gud, har sagt till dig. Frukta inte och var inte heller förfärad.

22. Och ni kom alla fram till mig och sa: Låt oss sända iväg några män framför oss som kan utforska landet åt oss och återvända med besked om vilken väg vi ska dra dit upp, och vilka städer vi ska komma till.

4 Mos. 13:1-3. 5 Mos. 9:23.

23. Jag fann förslaget gott och jag tog ut tolv män bland er, en från varje stam.

4 Mos. 13:3.

24. De gav sig i väg och drog upp till bergsbygden och kom till Druvdalen* och utforskade det.

4 Mos. 13:24.

*KJV: Eskolsdalen.

25. I sina händer tog de med sig av landets frukt och förde *det* ner till oss

och de hade besked med tillbaka till oss och sa: *Det är* ett gott land, som HERREN, vår Gud, ger oss.

26. Men ni ville inte dra dit upp utan trotsade HERRENS, er Guds, befallning,

4 Mos. 14:1f.

27. och ni knotade i era tält och sa: Därför att HERREN hatar oss har han fört oss ut ur Egyptens land för att överlämna oss i amoreernas hand för att förgöra oss.

4 Mos. 14:2. Ps. 106:25.

28. Vart kan vi dra upp? Våra bröder har gjort våra hjärtan modlösa och sagt: Folket *är* större och resligare än vi *är*, städerna *är* stora och befästa upp mot himlen, och dessutom har vi sett Anaks söner där.

4 Mos. 13:29.

29. Då sa jag till er: Var inte förskräckta och var inte heller rädda för dem.

30. HERREN, er Gud som går före er, han ska strida för er, alldeles som han gjorde för er i Egypten inför era ögon,

2 Mos. 14:14f.

31. och i öknen, där du såg hur HERREN, din Gud, bar dig, som en man bär sin son, hela den väg ni vandrade tills ni kom till denna plats.

Ap. 13:18.

32. Trots detta trodde ni inte på HERREN, er Gud,

33. som gick framför er för att utse lägerplatser åt er, om natten i eld för att visa er den väg ni skulle gå och om dagen i molnsdyn.

2 Mos. 13:21. 4 Mos. 10:34.

34. När HERREN hörde ljudet från ert tal, blev han vred och svor en ed och sa:

35. Sannerligen ingen av dessa män av denna onda generation ska få se det goda land som jag med ed har lovat att ge åt era fäder,

4 Mos. 14:23.

4 Mos. 26:65. 5 Mos. 2:14. Ps. 95:11.

36. med undantag av Kaleb, Jefunnes son. Han ska få se det, och åt honom ska jag ge det land han har vandrat i och åt hans barn, därför att han i allt har följt HERREN. 4 Mos. 14:24-30. Jos. 14:8f.

37. Även på mig blev HERREN vred för er skull och sa: Inte heller du ska komma dit in. 4 Mos. 20:12, 27:13-14. 5 Mos. 3:26-27, 34:4.

38. Men Josua, Nuns son, som står inför dig, han ska komma dit in. Styrk honom, för han ska åstadkomma att Israel får arva det.

39. Och era små barn, om vilka ni sa, att de skulle bli till ett krigsbyte, och era söner som i dag varken förstår gott eller ont, de ska komma dit in. Åt dem ska jag ge landet, och de ska ta det i besittning. 4 Mos. 14:31.

40. Men ni, vänd om och bege er mot öknen, i riktning mot Röda havet.

41. Då svarade ni och sa till mig: Vi har syndat mot HERREN. Vi vill dra upp och strida, så som HERREN, vår Gud, har befallt oss. Och när var och en hade spänt på sig sina vapen till strid var ni redo att dra upp till bergsbygden. 4 Mos. 14:40-45.

42. Men HERREN sa till mig: Säg till dem: Ni ska inte dra dit upp och inte heller ge er i strid, så att ni inte blir slagna av era fiender, för jag *är* inte bland er.

43. Detta talade jag till er, men ni ville inte lyssna utan trotsade HERRENS befallning och drog i övermod upp till bergsbygden.

44. Och amoreerna, som bodde där i bergsbygden, drog ut mot er och förföljde er så som bin gör, och slog er i Seir *ända* fram till Horma. 4 Mos. 14:45.

45. Då vände ni tillbaka och grät inför HERREN, men HERREN ville inte höra er röst och inte heller lyssna till er.

46. Så stannade ni i Kadesh många dagar, hela tiden ni tillbringade *där*.

Kapitel 2

Fortsättning av Moses tal. Edom, Moab och Ammon angrips inte. Amoreen Sihon besegras.

Sedan vände vi oss och tog vägen smot öknen i riktning mot Röda havet, som HERREN hade sagt till mig, och det tog lång tid *för oss* att ta oss runt Seirs bergsbygd. 4 Mos. 14:25, 21:4.

2. Och HERREN talade till mig och sa:

3. Länge nog har ni gått runt om denna bergsbygd. Vänd er mot norr.

4. Befall folket och säg: Ni *ska* gå genom det område som tillhör era bröder, Esaus barn som bor i Seir. De ska frukta för er, men ni ska akta er noga, 4 Mos. 20:14f.

5. så att ni inte kommer i strid mot dem, för jag ska inte ge er något av deras land, inte ens en fotsbredd, eftersom jag har gett Seirs bergsbygd *till* egendom åt Esau. 1 Mos. 36:8.

6. Ni ska köpa mat av dem för pengar så att ni kan äta, och ni ska också köpa vatten av dem för pengar så att ni kan dricka.

7. För HERREN, din Gud, har välsignat dig i alla dina händers verk. Han känner din vandring genom denna stora öknen. I dessa fyrtio år *har* HERREN, din Gud, *varit* med dig. Du har inte lidit brist på något.

8. Och när vi drog vidare från våra bröder, Esaus barn, som bodde i Seir,

från Hedmarksvägen, från Elat och från Esjon-Geber, vände vi och tog vägen mot Moabs öken.

9. Då sa HERREN till mig: Du ska inte besvära moabiterna och inte heller ge dig i strid med dem, för av deras land vill jag inte ge dig något *till* arvedel, eftersom jag har gett Ar *till* Lots barn som egendom. 1 Mos. 19:36-37.

10. Förr i tiden bodde emeerna där, ett stort och talrikt folk, och högväxt som anakiterna.

11. Även de räknades för jättar*, som anakiterna, men moabiterna kallar dem emeer. *Hebr. rafaim.

12. Och i Seir bodde också förr i tiden horeerna, men Esaus barn drev bort dem och utplånade dem och bosatte sig i deras ställe, på samma sätt som Israel gjorde med sitt egendomsland som HERREN gav dem.

1 Mos. 14:6, 36:20-30.

13. Stå nu upp och gå över bäcken Sered. Och vi gick över bäcken Sered. 4 Mos. 21:12.

14. Från den tid vi lämnade Kadesh-Barnea tills vi gick över bäcken Sered, gick trettioåtta år, tills hela den generationen av stridsmän som fanns i lägret var döda, så som HERREN hade svurit dem med ed.

4 Mos. 14:23f. 5 Mos. 1:35.

15. För HERRENS hand var sannerligen emot dem för att utrota dem ur lägret, tills de var döda. 1 Sam. 12:15.

16. När alla stridsmän var utplånade och döda bland folket, skedde det

17. att HERREN talade till mig och sa:

18. I dag ska du dra över Moabs gräns vid Ar.

19. När du kommer i närheten av Ammons barn, ska du inte besvära

dem och inte heller ge dig i strid med dem, för jag ska inte ge dig *något* av Ammons barns land till egendom, eftersom jag har gett det åt Lots barn *som* egendom. 1 Mos. 19:38. Dom. 11:15.

20. Även detta räknades som jättarnas* land. Jättar* bodde där förr i tiden, och ammoniterna kallar dem samsummiter, *Hebr. rafaim.

21. ett stort, talrikt och högväxt folk som anakiterna. Men HERREN utplånade dessa för dem, och de fördrev dem och bosatte sig på deras plats,

22. så som han gjorde för Esaus barn som bodde i Seir, när han utplånade horeerna för dem. De drev bort dem och bosatte sig på deras plats, ända till denna dag.

23. Och aveerna som bodde i byar *ända* fram till Gasa, blev utrotade av kaftoreerna som drog ut från Kaftor och bosatte sig på deras plats.

1 Mos. 10:14.

24. Stå upp och bege dig iväg och gå över floden Arnon. Se, jag har gett amoreen Sihon, kungen i Hesbon, och hans land i din hand. Börja erövringen och ge dig i strid med honom.

25. I dag ska jag börja låta skräck och fruktan komma över de folk *som är* under hela himlen, så att de, när de hör talas om dig, ska darra och bäva på grund av dig.

26. Och jag sände budbärare från Kedemots öken till Sihon, kungen i Hesbon, med fridsamma ord och sa:

4 Mos. 21:22f. 5 Mos. 20:10.

27. Låt mig få gå genom ditt land. Jag ska gå längs huvudvägen och inte vika av vare sig till höger eller vänster.

4 Mos. 21:22.

28. Mat ska du sälja till mig för pengar

så att jag kan äta och ge mig vatten för pengar så att jag kan dricka. Jag vill bara passera igenom till fots.

29. Så som Esaus barn som bor i Seir, och moabiterna, som bor i Ar, lät mig göra, tills jag kan gå över Jordan in i det land, som HERREN vår Gud, ger oss.

30. Men Sihon, kungen i Hesbon, ville inte låta oss gå genom, för HERREN, din Gud, förhärdade hans ande och gjorde hans hjärta trotsigt, så att han kunde ge honom i din hand, så som *det är i dag.*

5 Mos. 29:7.

31. HERREN sa till mig: Se, inför dig börjar jag att överlämna Sihon och hans land *till dig.* Börja erövringen, så att du får hans land till arvedel.

32. Då drog Sihon ut mot oss, han med allt sitt folk, till strid vid Jahas.

33. Och HERREN, vår Gud, överlämnade honom till oss, och vi slog honom och hans söner och allt hans folk.

34. Och vid det tillfället intog vi alla hans städer och utplånade fullständigt både männen, kvinnorna och barnen i varje stad. Vi lämnade ingen kvar.

35. Endast boskapen tog vi som byte och rovet från de städer vi intog.

36. Från Aroer *vid* floden Arnons strand, och *från* staden *i* dalen och ända till Gilead fanns det ingen stad som var ointaglig för oss. HERREN, vår Gud, överlämnade dem alla åt oss.

37. Endast till Ammons barns land kom du inte, inte heller till någon plats längs Jabboks dalsänka, *inte heller* till städerna i bergsbygden, och inte heller till allt det som HERREN vår Gud, hade förbjudit oss.

Kapitel 3

Fortsättning av Moses tal.

Sedan vände vi oss och drog upp längs vägen till Basan, och Og, kungen i Basan, drog ut med allt sitt folk för att strida mot oss vid Edrei.

4 Mos. 21:33f.

2. Men HERREN sa till mig: Frukta inte för honom, för jag ska ge honom i din hand och allt hans folk och hans land. Du ska göra med honom som du gjorde med Sihon, amoreernas kung, som bodde i Hesbon.

4 Mos. 21:24.

3. HERREN vår Gud, gav också Og, kungen i Basan, och allt hans folk i vår hand. Vi slog honom tills ingen blev kvar.

4 Mos. 21:35.

4. Och vi intog alla hans städer vid det tillfället. Det fanns inte en stad som vi inte tog från dem: sextio städer, hela landsträckan Argob, Ogs rike i Basan.

5. Alla dessa städer *var* befästa med höga murar, portar och bommar. Därtill kom en stor mängd obefästa städer.

6. Vi utplånade dem fullständigt, så som vi gjorde med Sihon, kungen i Hesbon. I varje stad utplånade vi fullständigt både männen, kvinnorna och barnen.

7. Men all boskap och rovet från städerna tog vi som byte till oss själva.

8. Från de två amoreiska kungarnas händer erövrade vi den gången landet som *ligger* på östra sidan om Jordan, från Arnonfloden ända till berget Hermon.

9. Sidonierna kallar Hermon för

Sirjon, men amoreerna kallar det Senir.

10. Alla städerna på slätten, och hela Gilead och hela Basan, ända till Salka och Edrei, städerna i Ogs rike i Basan.

11. För det var bara Og, kungen i Basan, som var kvar av jättarna*. Se, hans säng *var* en säng av järn. *Finns* den inte i Rabba som hör till Ammons barn? Den *är* nio alnar** lång och fyra alnar** bred, alnen** beräknad efter en mans underarm. **Hebr. rafaim.*

***en aln motsvarar ca. en halv meter.*

12. Detta land *som* vi erövrade den gången från Aroer, som *är* vid Arnonfloden samt hälften av Gileads bergsbygd med dess städer, gav jag åt rubeniterna och gaditerna.

4 Mos. 32:33f. 5 Mos. 29:8. Jos. 12:1f, 13:8.

13. Resten av Gilead, och hela Basan, Ogs rike, gav jag åt ena hälften av Manasses stam. Hela Argobs-området med hela Basan blev kallat jättarnas* land. **Hebr. rafaim.*

14. Jair, Manasses son, tog hela landsträckan Argob ända till gesureernas och maakateernas gräns, och kallade Basan efter sitt namn, Jairs byar, som det heter än i dag. 4 Mos. 32:41.

15. Åt Makir gav jag Gilead.

4 Mos. 32:40.

16. Och åt rubeniterna och gaditerna gav jag från Gilead, till Arnonfloden med gränsen mitt i dalen, ända till floden Jabbok *som är* gränsen till Ammons barn,

17. vidare Hedmarken med Jordan som gräns, från Kinneret* ända till havet vid Hedmarken, Salthavet nedanför Pisgas sluttningar österut.

4 Mos. 34:11f. *Gennesarets sjö.

18. På den tiden befallde jag er och sa: HERREN, er Gud, har gett er detta

land till arvedel. Alla stridsmän *bland er* ska gå över beväpnade i spetsen för era bröder, Israels barn.

4 Mos. 32:17f. Jos. 4:12f.

19. Men era hustrur och era barn och er boskap, *för* jag vet att ni har mycket boskap, ska stanna kvar i era städer, som jag har gett er,

20. tills HERREN har låtit era bröder komma till ro liksom ni, och de också tar i besittning det land som HERREN, er Gud, har gett dem på andra sidan av Jordan. *Sedan* ska ni återvända var och en till sin egendom som jag har gett åt er. Jos. 22:4.

21. På den tiden befallde jag Josua och sa: Dina ögon har sett allt vad HERREN, er Gud, har gjort med dessa två kungar. Så ska HERREN göra med alla riken där du drar fram.

22. Frukta inte för dem, för HERREN, er Gud, han ska strida för er.

Jos. 10:14, 10:42.

23. På den tiden bad jag till HERREN och sa:

24. Herre*, GUD, du har börjat visa din tjänare din storhet och din starka hand, för vilken Gud i himlen eller på jorden *finns det* som kan efterlikna dina gärningar och efterlikna din makt?

Ps. 86:8, 89:7.

*Hebr. adonai.

25. Jag ber dig, låt mig få gå över och se det goda landet på andra sidan Jordan, de vackra bergen och Libanon.

26. Men HERREN var vred på mig för er skull och ville inte lyssna på mig. Och HERREN sa till mig: Det är nog. Tala inte mer till mig om denna sak.

4 Mos. 20:12. 5 Mos. 1:37, 4:21, 31:2, 34:4.

27. Gå upp på toppen av Pisga och lyft din blick mot väster, mot norr, mot söder och mot öster och se med dina

ögon, för du ska inte gå över denna Jordan.

28. Men ge Josua uppdraget, uppmuntra honom och styrk honom, för han ska gå över i spetsen för detta folk, och han ska åstadkomma att de får ärva landet som du ska få se.

29. Och vi blev kvar i dalen mitt emot Bet-Peor.

Kapitel 4

Fortsättning av Moses tal. Tre fristäder avskiljs.

Och nu Israel, hör de stadgar och bud* som jag lär er att hålla, så att ni får leva och komma in och ta i besittning det land som HERREN, era fäders Gud, ger er. *KJV: domslut.

2. Ni ska inte lägga *något* till de ord som jag befäller er, och inte heller dra ifrån *något*. Ni ska hålla HERRENS, er Guds, bud som jag befäller er.

5 Mos. 12:32. Ords. 30:6.

3. Med egna ögon har ni sett vad HERREN gjorde på grund av Baal-Peor, för alla de män bland er som följde efter Baal-Peor, har HERREN, din Gud utrotat.

4 Mos. 25:3f. Jos. 22:17.

4. Men ni som höll fast vid HERREN, er Gud, *är* alla vid liv i dag.

5. Se, jag har lärt er stadgar och bud* så som HERREN, min Gud, har befallt mig, för att ni ska lyda dem i det land dit ni kommer för att ta det i besittning.

*KJV: domslut.

6. Därför ska ni hålla *dem* och göra efter dem, för det *ska vara* er visdom och ert förstånd i folkens ögon, som ska höra alla dessa stadgar och säga: Sannerligen, denna stora nation *är* ett vist och förståndigt folk,

7. för vilket *annat* stort folk *har* Gud så nära sig som HERREN, vår Gud, *är* oss varje gång vi åkallar honom?

Ps. 145:18.

8. Och vilket *annat* stort folk har stadgar och bud *så* rättfärdiga som hela denna lag som jag i dag lägger fram för er?

9. Men akta dig och bevara din själ noga, så att du inte glömmer vad dina ögon har sett och inte låter det vika ifrån ditt hjärta så länge du lever, utan undervisar dina barn och barnbarn om det.

5 Mos. 6:7.

10. *Glöm inte* den dagen då du stod inför HERREN, din Gud, vid Horeb, då HERREN sa till mig: Samla folket till mig. Jag vill låta dem höra mina ord, så att de lär sig att frukta mig så länge de lever på jorden och *att* de lär sina barn detsamma.

11. Och ni trädde fram och stannade nedanför berget, och berget brann i eld upp till mitten av himlen, med mörker, moln och töcken.

2 Mos. 19:16.

12. Och HERREN talade till er ut från mitten av elden. Ni hörde rösten, men såg inte någon gestalt, *ni hörde* bara en röst.

13. Han förkunnade för er sitt förbund, som han befallde er att hålla, de tio budorden*, och han skrev dem på två stentavlor.

2 Mos. 31:18, 34:28.

*Ordagrant: de tio orden.

14. HERREN befallde mig på den tiden att jag skulle lära er stadgar och bud*, för att ni skulle lyda dem i det land ni går över till och tar i besittning.

*KJV: domslut.

15. Akta er därför noga, för ni såg inte någon gestalt den dagen *när* HERREN talade till er på Horeb från mitten av elden,

16. så att ni inte fördärvar *er själva* och gör er en avgudabild, en gestalt av någon form, en bild av man eller kvinna,

2 Mos. 20:4.

17. en bild av något djur på jorden, en bild av någon fågel som flyger under himlen,

5 Mos. 5:8. Rom. 1:23.

18. en bild av något som kryper på marken, en bild av någon fisk i vattnet under jorden.

19. Och så att du, när du lyfter upp din blick mot himlen och ser solen, månen och stjärnorna, himlens hela härskara, inte låter dig förföras till att tillbe dem och tjäna dem. Dem har HERREN, din Gud, tilldelat åt alla folk under hela himlen.

5 Mos. 17:3.

2 Kung. 21:5. Jer. 8:2.

20. Men er har HERREN tagit och fört ut ur smältugnen, ut ur Egypten, för att ni ska vara hans egendomsfolk, så som *ni är* i dag.

2 Mos. 19:5.

1 Kung. 8:51. Ps. 135:4. Jer. 11:4.

21. Och HERREN blev vred på mig för er skull och svor, att jag inte skulle gå över Jordan och att jag inte skulle komma in i det goda land, som HERREN, din Gud, ger dig *till* arvedel,

4 Mos. 20:12.

5 Mos. 1:37, 34:4.

22. utan jag måste dö i detta land och jag får inte gå över Jordan. Men ni ska gå över och ta det goda landet i besittning.

23. Akta er, så att ni inte glömmet det förbund som HERREN, er Gud, har slutit med er, så att ni gör er en avgudabild, en gestalt i någon *form*, som HERREN, din Gud, har förbjudit dig,

24. för HERREN, din Gud, *är* en förtärande eld, en nitälskande Gud.

5 Mos. 9:3. Hebr. 12:29.

25. När du har fött barn och barnbarn,

och ni har bott länge i landet, och fördärvar *er* och gör en avgudabild, en gestalt av någon *form*, och gör det som är ont i HERRENS, din Guds, ögon och väcker hans vrede,

26. då tar jag i dag himmel och jord till vittnen mot er, att ni snart ska fullständigt förgås i det land, dit ni nu går över Jordan för att ta det i besittning. Ni ska inte leva länge där utan ska bli fullständigt utrotade.

3 Mos. 26:14f. 5 Mos. 28:15f, 30:19.

27. Och HERREN ska skingra er bland folken, och bara ett litet antal av er ska bli kvar bland hedningarna, dit HERREN ska driva bort er.

5 Mos. 28:62f.

28. Där ska ni tjäna gudar, gjorda av människohänder, av trä och sten, som varken ser eller hör eller äter eller luktar.

Ps. 115:4f, 135:15f.

29. Men om du där söker HERREN, din Gud, så ska du finna *honom*, om du söker honom av hela ditt hjärta och av hela din själ.

Jes. 55:6. Jer. 29:13. Hos. 3:5.

30. När du är i nöd och allt detta drabbar dig i kommande dagar, om du då vänder dig till HERREN, din Gud, och lyder hans röst,

31. för HERREN, din Gud, *är* en barmhärtig Gud, *så* ska han inte överge dig, inte heller fördärva dig och inte heller glömma förbundet med dina fäder, som han med ed lovade dem.

5 Mos. 31:6. Jos. 1:5. Hebr. 13:5.

32. Fråga nu efter tider som varit, som varit före dig, från den dagen då Gud skapade människan på jorden, *fråga* från himlens ena ände till den andra om det har skett *något så* stort som detta eller om man har hört talas om något liknande.

33. Har något folk hört Guds röst tala från mitten av elden så som du har hört, och förblivit vid liv?

2 Mos. 19:18f.

34. Eller har Gud försökt att gå *och* ta ett folk åt sig ur ett *annat* folk genom prövningar, genom tecken och genom under, och genom krig, och genom stark hand och genom uträckt arm och genom stora, fruktansvärda gärningar, enligt allt detta som HERREN, din Gud, har gjort med dig i Egypten inför dina ögon?

35. Du har sett det, för att du skulle veta att endast HERREN är Gud, *det finns* ingen annan förutom honom.

36. Från himlen lät han dig höra sin röst för att undervisa dig. På jorden lät han dig se sin stora eld, och du hörde hans ord från mitten av elden.

37. Eftersom han älskade dina fäder, därför utvalde han deras säd* efter dem, och förde dig ut ur Egypten genom sin närvaro** och stora kraft,

2 Mos. 13:16. *efterkommande. **KJV: i sin åsyn.

38. för att driva bort för dig folk, som är större och mäktigare än du, för att föra dig in och ge dig deras land *till* arvedel, så som *det är* i dag.

39. Därför ska du i dag veta och besinna i ditt hjärta att HERREN är Gud uppe i himlen och nere på jorden, *det finns* ingen annan.

Jos. 2:11.

40. Därför ska du hålla hans stadgar och bud som jag i dag befäller dig, för att det ska gå väl för dig och dina barn efter dig och för att du länge ska få leva i det land, som HERREN, din Gud, ger dig för alltid.

41. Sedan avskilde Mose tre städer på denna sidan Jordan, mot soluppgången,

4 Mos. 35:6. 5 Mos. 19:2. Jos. 20:2.

42. så att en dråpare ska kunna fly dit, som oavsiktligt dödar någon och utan att han förut hatade honom, så att han som flyr till någon av dessa städer får leva.

43. *Dessa var* Beser i öknen på slättlandet för rubeniterna, Ramot i Gilead för gaditerna, och Golan i Basan för manassiterna.

Jos. 20:8.

44. Detta är lagen som Mose lade fram för Israels barn.

45. Dessa är de vittnesbörd och stadgar och bud* som Mose talade till Israels barn efter att de dragit ut ur Egypten,

*KJV: domslut.

46. på denna sidan av Jordan i dalen mitt emot Bet-Peor, i Sihons, den amoreiska kungens land, som bodde i Hesbon, och som Mose och Israels barn slog efter att de hade dragit ut ur Egypten.

4 Mos. 21:24. 5 Mos. 1:4.

47. De intog hans land och Ogs land, kungens i Basan, de två amoreiska kungarna, på denna sidan Jordan, mot soluppgången,

4 Mos. 21:33. 5 Mos. 3:3.

48. från Aroer, som *ligger* vid stranden av Arnonfloden, och ända till berget Sion, *det är* Hermon,

49. och hela slättlandet på denna sidan om Jordan österut ända till havet vid Hedmarken nedanför Pisgas branter.

5 Mos. 3:17.

Kapitel 5

De tio budorden upprepas på nytt.

Och Mose kallade samman hela Israel och sa till dem: Hör, Israel, de stadgar och bud*, som jag talar till era öron i dag. Lär er dem och håll dem och gör efter dem.

*KJV: domslut.

2. HERREN, vår Gud, slöt ett förbund med oss på Horeb. 2 Mos. 19:5. Mal. 4:4.

3. Det var inte med våra fäder HERREN slöt detta förbund, utan med oss som *är* här i dag, alla som nu lever.

4. Ansikte mot ansikte talade HERREN till er på berget från mitten av elden.

5. Vid det tillfället stod jag mellan HERREN och er, för att förkunna HERRENS ord för er, för ni var rädda på grund av elden och gick inte upp på berget. Han sa: 2 Mos. 19:16, 20:18.

6. Jag *är* HERREN, din Gud, som har fört dig ut ur Egyptens land, ur trälldomshuset. 2 Mos. 20:2f.

7. Du ska inga andra gudar ha vid sidan av mig. Ps. 81:10, 97:7.

8. Du ska inte göra dig *någon* utskuren avgudabild *eller något* som liknar något av det som *är* uppe i himlen eller nere på jorden eller av det som *är* i vattnet under jorden.

9. Du ska inte böja* dig ner för dem eller tjäna dem, för jag, HERREN, din Gud, *är* en nitälskande Gud, som hemsöker fädernas missgärning på barnen intill tredje och fjärde *släktled* av dem som hatar mig, 2 Mos. 34:5. *KXII: tillbe.

10. men som visar barmhärtighet mot tusenden av dem som älskar mig och håller mina bud. Jer. 32:18.

11. Du ska inte missbruka HERRENS, din Guds, namn, för HERREN ska inte låta *den* bli ostraffad som missbrukar hans namn. 3 Mos. 19:12, 24:16.

12. Håll sabbatsdagen så att du helgar den, så som HERREN, din Gud, har befallt dig.

13. Sex dagar ska du arbeta och göra alla dina sysslor.

14. Men den sjunde dagen, *är*

HERRENS, din Guds, sabbat. *Då* ska du inte utföra något arbete, inte heller din son eller din dotter, din tjänare eller din tjänarinna, din ox eller din åsna eller något av din boskap, inte heller främlingen som *finns* i dina städer, för att din tjänare och tjänarinna ska få vila liksom du.

1 Mos. 2:2. Hes. 20:12. Hebr. 4:4.

15. Kom ihåg att du var en slav i Egyptens land, och *att* HERREN, din Gud, förde dig ut därifrån med stark hand och uträckt arm. Därför har HERREN, din Gud, befallt dig att hålla sabbatsdagen.

16. Hedra din far och din mor, så som HERREN, din Gud, har befallt dig, så att du får leva länge och det må gå dig väl i det land som HERREN, din Gud, ger dig. 2 Mos. 20:12.

17. Du ska inte dräpa. 2 Mos. 20:13.

18. Du ska inte begå äktenskapsbrott*. 2 Mos. 20:14. *KXII: göra hor.

19. Du ska inte stjäla. 2 Mos. 20:15.

20. Du ska inte bära falskt vittnesbörd mot din nästa. 2 Mos. 20:16.

21. Du ska inte ha begär till din nästas hustru, inte heller ska du ha begär till din nästas hus, hans åker, eller hans tjänare eller tjänarinna, hans ox eller hans åsna eller till något *annat* som *tillhör* din nästa. 2 Mos. 20:17.

22. Dessa ord talade HERREN med mäktig stämma till hela er menighet på berget, från mitten av elden, från molnet och töcknet, och han tillade inget mer. Han skrev dem på två stentavlor och gav dem åt mig.

23. Och det hände att när ni hörde rösten ut från* mörkret, för berget brann i eld, att ni kom fram till mig, alla huvudmän för era stammar och era äldste, *KJV: från mitten av.

24. och ni sa: Se, HERREN, vår Gud, har visat oss sin härlighet och sitt majestät, och vi har hört hans röst från mitten av elden. Vi har sett i dag att Gud talar med människan och ändå får hon leva. 5 Mos. 4:33.

25. Och nu, varför ska vi dö? För denna stora eld kommer att förtära oss. Om vi hör HERRENS, vår Guds, röst igen, då kommer vi att dö.

26. För vem finns bland allt kött, som har hört den levande Gudens röst tala ut från mitten av elden, som vi har gjort, och ändå förblivit vid liv? Dom. 13:22.

27. Träd du fram, och hör allt vad HERREN, vår Gud, säger och tala du till oss allt vad HERREN, vår Gud, talar till dig, så vill vi höra och göra efter *det*.

28. När ni talade till mig hörde HERREN vad ni sa, och HERREN sa till mig: Jag har hört vad detta folk har sagt, det som de har talat till dig. De har talat rätt i allt de har sagt.

29. O, att de hade ett sådant hjärta, att de fruktade mig och alltid höll alla mina bud, för att det skulle gå dem väl och deras barn för evigt. Ps. 81:14.

30. Gå, säg till dem: Vänd tillbaka till era tält.

31. Men du ska stanna kvar här hos mig, och jag ska tala till dig alla de bud, stadgar och lagar* som du ska lära dem, för att de ska lyda *dem* i det land som jag ger dem till besittning. *KJV: domslut.

32. Därför ska ni vara noga med att göra det som HERREN, er Gud, har befallt er. Ni ska inte vika av, vare sig till höger eller till vänster.

33. Utan ni ska vandra på alla de vägar som HERREN, er Gud, har befallt er

att gå, så att ni får leva och *det går er väl* och ni får ett långt liv i det land som ni ska ta i besittning.

Kapitel 6

Om plikter mot Gud.

Dessa är de bud, stadgar och lagar, som HERREN, er Gud, befallde mig att lära er, för att ni skall lyda *dem* i det land dit ni går för att ta det i besittning,

2. så att du fruktar HERREN, din Gud, att du håller alla hans stadgar och bud, som jag befäller dig, du och dina barn och dina barnbarn, i hela ditt liv, för att du ska få ett långt liv.

3. Därför, hör nu Israel, och var noga med att följa *dem*, så att det går dig väl och så att ni kan bli mycket talrika, så som HERREN, dina fäders Gud, har lovat dig, i det land som flödar av mjölk och honung. 2 Mos. 3:17, 13:5.

4. Hör Israel! HERREN, vår Gud, HERREN är en*.

5 Mos. 4:35.
Mark. 12:29. 1 Kor. 8:4. Gal. 3:20.
*KXII: enig Herre. KJV: en HERRE.

5. Och du skall älska HERREN, din Gud, av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela din kraft.

Matt. 22:37. Mark. 12:30. Luk. 10:27.

6. Dessa ord, som jag i dag befäller dig, skall du lägga på ditt hjärta.

7. Du skall inskräpa dem i dina barn, och tala om dem när du sitter i ditt hus, när du går på vägen, när du lägger dig och när du stiger upp.

8. Du skall binda dem som ett tecken på din hand, och de ska vara som ett pannband* mellan dina ögon.

2 Mos. 13:16. 5 Mos. 11:18. Ords. 3:3, 6:21, 7:3.

*ett läderband runt pannan, där Guds bud var skrivet på.

9. Du skall skriva dem på dörrposterna i ditt hus och på dina portar.

10. Och det skall ske, när HERREN, din Gud, har fört dig in i det land, som han med ed lovade dina fäder, Abraham, Isak och Jakob, för att ge dig stora och vackra städer som du inte har byggt, Jos. 24:13.

11. och hus, fulla med allt gott, som du inte har fyllt, och uthuggna brunnar som du inte har huggit ut, och vingårdar och olivträd som du inte har planterat - när du då äter och blir mätt, 5 Mos. 8:10.

12. skall du akta dig så att du inte glömmes HERREN, som har fört dig ut ur Egyptens land, ut ur trädhuset.

13. Du skall frukta HERREN, din Gud, och tjäna honom och vid hans namn skall du avlägga din ed. 5 Mos. 10:12, 10:20. Jes. 65:16. Jer. 12:16. Matt. 4:10. Luk. 4:8.

14. Ni skall inte följa andra gudar, av de folks gudar som *bor* runt omkring er,

15. - för HERREN, din Gud, *är* en nitälskande Gud mitt ibland er - så att inte HERRENS, din Guds, vrede upptänds mot dig och han utplånar dig från jordens yta.

16. Ni skall inte fresta HERREN, er Gud, som ni frestade *honom* i Massa. 2 Mos. 17:2, 17:7. Matt. 4:7. Luk. 4:12.

17. Ni skall noggrant hålla HERRENS, er Guds, bud och hans vittnesbörd och hans stadgar som han har befallt er.

18. Du skall göra *det som är* rätt och gott i HERRENS ögon, så att det må gå dig väl, och så att du kan få komma in och ta i besittning det goda land, som HERREN med ed har lovat åt dina fäder, 1 Mos. 24:7, 26:3.

19. genom att han driver bort alla dina fiender för dig, så som HERREN har sagt. 2 Mos. 23:27f.

20. När din son i framtiden frågar dig och säger: Vad *betyder* de vittnesbörd, stadgar och lagar*, som HERREN, vår Gud, har befallt er? *KJV: domslut.

21. Då skall du säga till din son: Vi var Faraos slavar i Egypten, och HERREN förde oss ut ur Egypten med mäktig hand.

22. Inför våra ögon gjorde HERREN stora och förfärliga tecken och under i Egypten med farao och hela hans hus. 2 Mos. 7:3f.

23. Men han förde oss ut därifrån för att leda oss in i, och ge oss det land som han med ed hade lovat våra fäder.

24. Och HERREN befallde oss att lyda alla dessa stadgar och att frukta HERREN, vår Gud, för att det alltid skulle gå oss väl och för att bevara oss vid liv, så som *det har skett* intill denna dag.

25. Det skall vara vår rättfärdighet, om vi noga följer alla dessa bud inför HERREN, vår Gud, så som han har befallt oss.

Kapitel 7

Befallning om att utrota kananeerna och deras avgudar. Frukta förbjudes, HERREN ska driva bort alla de andra folken för Israel.

När HERREN, din Gud, för dig in i det land du kommer till för att ta det i besittning, och har drivit bort många folk för dig, hetiterna, girgaseerna, amoreerna, kananeerna, perisseerna, hiveerna och jebusiterna, sju folk som är större och mäktigare än du, 5 Mos. 31:3.

2. och när HERREN, din Gud, överlämnar dem inför dig, då ska du slå dem *och* fullständigt tillintetgöra dem. Du ska inte sluta förbund med dem och inte heller visa dem nåd.

2 Mos. 23:32, 34:12. 5 Mos. 20:16f.

3. Du ska inte heller gifta dig med dem. Din dotter ska du inte ge åt deras son, och inte heller ta deras dotter åt din son,

Jos. 23:12.

4. för de ska få din son att vika av från att följa mig till att tjäna andra gudar, och HERRENS vrede ska då upptändas mot er och han ska genast utplåna dig.

5. Istället ska ni göra så med dem: Ni ska förstöra deras altaren, och bryta sönder deras bildstoder, och hugga ner deras lundar*, och bränna upp deras avgudabilder i eld,

2 Mos. 23:24, 34:13. 5 Mos. 12:2.

**Alt. övers. aseror, kananeiska gudinnabilder, Astarte.*

6. för du *är* ett heligt folk inför HERREN, din Gud. Dig har HERREN, din Gud, utvalt till att vara hans egendomsfolk framför alla folk som *finns* på jordens yta.

2 Mos. 19:5f. 5 Mos. 26:18. 1 Petr. 2:9.

7. HERREN har inte älskat er och inte heller utvalt er på grund av att ni var större än andra folk, ni *var* ju det minsta folket av alla,

8. utan det var därför att HERREN älskade er och därför att han ville hålla den ed, som han hade svurit era fäder, som HERREN förde er med mäktig hand och befriade er ut ur trälomshuset ur faraos, den egyptiske kungens hand. 5 Mos. 10:15.

9. Därför ska du veta att HERREN, din Gud, *är* Gud, den trofaste Guden som håller sitt förbund och sin nåd i tusen släktled med dem som älskar honom och håller hans bud. 2 Mos. 20:6, 34:7.

10. Men vedergäller dem ansikte* mot *ansikte* som hatar honom, genom att han förgör dem. Han ska inte dröja med den som hatar honom, han ska vedergälla honom ansikte* mot *ansikte*.

5 Mos. 5:9. **KJV: till ansiktet.*

11. Därför ska du hålla de bud, stadgar och lagar* som jag i dag befäller dig, så att du gör efter dem.

**KJV: domslut.*

12. Och det ska ske, om ni hör dessa lagar* och håller dem och följer dem, att HERREN, din Gud, ska hålla det förbund och den barmhärtighet med dig, som han med ed har lovat dina fäder, 3 Mos. 26:3f. 5 Mos. 28:1f. **KJV: domslut.*

13. Han ska älska dig, välsigna dig och föröka dig. Han ska också välsigna din livsfrukt och din marks frukt, din säd, ditt vin, din olja och tillväxten av din nötboskap och dina fårhjordar i det land som han med ed har lovat dina fäder att ge dig.

14. Välsignad ska du vara framför alla folk. Ingen ska vara ofruktsam vare sig man eller kvinna bland er eller bland din boskap.

2 Mos. 23:26.

15. Och HERREN ska ta bort alla sjukdomar från dig. Ingen av Egyptens alla onda sjukdomar som du känner till ska han lägga på dig, utan han ska lägga dem på alla som hatar dig.

2 Mos. 15:26.

16. Och du ska utplåna alla de folk, som HERREN, din Gud, överlämnar åt dig. Du ska inte skona dem och inte heller ska du tjäna deras gudar, för det *ska bli* en snara för dig.

17. Om du skulle säga i ditt hjärta: Dessa folk *är* större än jag, hur ska jag kunna fördriva dem?

18. Du ska inte vara rädd för dem, *utan* tänk på vad HERREN, din Gud,

gjorde med Faraos och hela Egypten, 19. de stora prövningarna, som du såg med egna ögon, de tecken och under och den mäktiga hand och den uträckta arm, genom vilken HERREN, din Gud, förde dig ut därifrån. Så ska HERREN, din Gud, göra med alla de folk, som du fruktar för. 5 Mos. 4:34. 20. Dessutom ska HERREN din Gud sända getingar bland dem, till dess att de som är kvar och håller sig gömda för dig, blir utplånade.

2 Mos. 23:28. Jos. 24:12.

21. Låt dig inte skrämmas av dem, för HERREN, din Gud, är mitt ibland dig, en stor och fruktansvärd Gud.

22. Och HERREN, din Gud, ska steg för steg driva undan dessa folk för dig. Du ska inte förgöra dem på en gång, för att inte vilddjuren ska föröka sig mer än dig. 2 Mos. 23:30.

23. Men HERREN, din Gud, ska överlämna dem åt dig, och ska förgöra dem med en stor ödeläggelse tills de blir utrotade.

24. Och han ska ge deras kungar i din hand, och du ska utplåna deras namn under himmelen. Ingen ska kunna stå dig emot tills du har utrotat dem.

25. Deras avgudabilder av deras gudar ska du bränna upp i eld. Du ska inte ha begär efter det silver och guld som är på dem, inte heller ta *det* till dig, så att du inte ska bli snärjd av det, för det är en styggelse* för HERREN, din Gud. 5 Mos. 12:3.

Jos. 7:1f. *något avskyvärt.

26. Du ska inte heller låta någon styggelse komma in i ditt hus, så att inte också du ska bli förbannad, så som den är, utan du ska fullständigt avsky den och hata den, för den är förbannad. 5 Mos. 13:17.

Kapitel 8

Påminnelse om Guds välgärningar under ökenvandringen. Varning för olydnad mot HERREN.

Alla de bud som jag i dag befäller dig ska ni noga följa för att få leva och bli talrika och komma in och ta i besittning det land som HERREN med ed har lovat era fäder.

2. Tänk på hela den väg, som HERREN, din Gud, ledde dig under dessa fyrtio år i öknen, för att ödmjuka dig och pröva dig för att lära känna vad som var i ditt hjärta, om du ville hålla hans bud eller inte.

3. Han ödmjukade dig och lät dig hungra, och gav dig manna att äta, som varken du eller dina fäder kände till, för att han skulle låta dig förstå, att människan inte lever enbart av bröd, utan av alla ord som utgår från HERRENS mun. 2 Mos. 16:14f.

4 Mos. 11:7. Matt. 4:4. Luk. 4:4.

4. Dina kläder blev inte utslitna på dig och din fot svullnade inte heller under dessa fyrtio år. 5 Mos. 29:5. Neh. 9:21.

5. Du ska veta i ditt hjärta att så som en man fostrar sin son, så har HERREN, din Gud, fostrat dig.

Ords. 3:12. Hebr. 12:6.

6. Därför ska du hålla HERRENS, din Guds bud, så att du vandrar på hans vägar och fruktar honom,

7. för HERREN, din Gud, för dig in i ett gott land, ett land med vattenbäckar, källor och vattenådror som springer fram ur dalar och berg,

8. ett land med vete och korn, med vinstockar, fikonsträd och granatträd, ett land med olivolja och honung,

9. ett land, där du ska kunna äta ditt

bröd utan brist, där *ingenting* ska fattas dig, ett land där stenarna *är av järn* och du kan bryta koppar ur bergen.

5 Mos. 6:11.

10. När du har ätit och är mätt, då ska du prisa HERREN, din Gud, för det goda land han har gett åt dig.

11. Ta dig till vara, så att du inte glömmes HERREN, din Gud, genom att du inte håller hans bud, hans lagar och hans stadgar, som jag i dag befäller dig,

12. så du inte, *när* du har ätit och blivit mätt och har byggt vackra hus och bor *i dem*,

13. och din nötboskap och dina får förökar sig, och ditt silver och ditt guld förökas och allt vad du har förökas,

14. blir högmodig i ditt hjärta och glömmes HERREN, din Gud, som har fört dig ut ur Egyptens land, ut ur trädhuset,

15. som har lett dig genom den stora och fruktansvärda öknen, *bland giftiga** ormar och skorpioner, och förtorkad mark *där* inget vatten *fanns*, och som lät vatten flöda fram åt dig ur den flinthårda klippan,

2 Mos. 17:6. 4 Mos. 20:11, 21:6. Ps. 78:16.

*KJV och KXII: brännande.

16. som gav dig manna att äta i öknen, som dina fäder inte kände till, för att han skulle ödmjuka dig och pröva dig, så att han kunde göra gott mot dig till slut,

2 Mos. 16:15f.

17. och du säger i ditt hjärta: *Min* kraft och min hands styrka har skaffat mig denna rikedom,

18. utan du ska komma ihåg HERREN, din Gud, för *det är* han som har gett dig kraft att skaffa dig rikedom,

för att han skulle upprätthålla sitt förbund, som han med ed har lovat dina fäder, så som *det är* i dag.

19. Och det ska ske, om du på något sätt glömmes HERREN, din Gud, och följer efter andra gudar och tjänar dem och tillber dem, så vittnar jag mot er i dag att ni sannerligen ska förgås.

20. På samma sätt som hedningarna, som HERREN förgör för er, så ska ni förgås, därför att ni inte var lydiga mot HERRENS, er Guds, röst.

Kapitel 9

Tillbakablick på Israels olydnad.

Hör, Israel! I dag ska du gå över Jordan för att lägga under dig folk, större och mäktigare än du själv, stora städer med skyhöga murar,

2. ett stort och högväxt folk, anakiterna, som du känner till och *om vilken* du har hört *sagas*: Vem kan stå emot Anaks barn? 4 Mos. 13:29, 13:34.

3. Därför ska du veta i dag att HERREN, din Gud, *är* den som går framför dig *som* en förtärande eld. Han ska förgöra dem och han ska underkuva dem för dig, och du ska driva ut dem och genast utrota dem, så som HERREN har sagt till dig.

5 Mos. 4:24. Hebr. 12:29.

4. Efter att HERREN, din Gud, har drivit undan dem för dig får du inte tänka i ditt hjärta och säga: På grund av min rättfärdighet har HERREN fört mig in i detta land för att ta det i besittning, utan det är på grund av dessa hedningars ondska som HERREN driver undan dem för dig. 1 Mos. 15:16.

5. Det är inte på grund av din rättfärdighet eller ditt hjärtas uppriktighet som du får komma till deras land, utan det är på grund av dessa hedningars ondska som HERREN, din Gud, driver undan dem för dig och för att hålla de ord som HERREN med ed har lovat dina fäder, Abraham, Isak och Jakob.

1 Mos. 12:7, 13:15, 28:13.

6. Därför ska du veta att det inte är för din rättfärdighets skull som HERREN, din Gud, ger dig detta goda land till besittning, för du *är* ett styvnackat* folk.

*trotsigt.

7. Kom ihåg *och* glöm inte, hur du i öknen väckte HERREN, din Guds vrede. Från den dagen, då du drog ut ur Egyptens land, ända tills ni kom till denna plats, har ni varit trotsiga mot HERREN. 2 Mos. 14:11f, 16:2f.

8. Också vid Horeb väckte ni HERRENS vrede, och HERREN blev vred på er, så att han ville utplåna er. 2 Mos. 32:10.

9. När jag hade gått upp på berget för att ta emot stentavlorna, tavlorna till det förbund som HERREN hade slutit med er, då stannade jag på berget i fyrtio dagar och fyrtio nätter utan att varken äta bröd eller dricka vatten.

2 Mos. 24:18, 34:28.

10. HERREN gav mig de båda stentavlorna, skrivna med Guds finger. På dem *stod* alla de ord, som HERREN hade talat till er på berget från mitten av elden, den dag då ni var samlade där.

2 Mos. 19:18, 31:18. 5 Mos. 4:11.

11. Och det skedde, när de fyrtio dagarna och de fyrtio nätterna var till ända, *att* HERREN gav mig de båda stentavlorna, förbundstavlor.

12. Och HERREN sa till mig: Stå upp och skynda dig ner härifrån, för ditt

folk, som du har fört ut ur Egypten, har handlat fördärligt. De har snabbt vikit av från den väg som jag har befallt dem. De har gjort sig en gjuten avgudabild.

2 Mos. 32:7f.

13. Vidare talade HERREN till mig och sa: Jag har sett detta folk, och se, det *är* ett styvnackat* folk.

*trotsigt.

14. Lämna mig ifred så att jag kan förgöra dem och utplåna deras namn under himmelen. Och jag vill göra dig till ett folk, mäktigare och större än detta.

2 Mos. 32:10.

15. Då vände jag mig och gick ner från berget, och berget brann i eld och förbundets två tavlor *hade jag* i mina båda händer.

16. Då såg jag, och se, ni hade syndat mot HERREN, er Gud. Ni hade gjort er en gjuten kalv. Ni hade snabbt vikit av från den väg, som HERREN hade befallt er.

17. Och jag tog de två tavlorna och kastade dem ifrån mig med båda händerna och slog sönder dem inför era ögon.

18. Jag föll ner inför HERREN, så som den förra gången, i fyrtio dagar och fyrtio nätter utan att varken äta bröd eller dricka vatten, för alla era synders skull, som ni hade begått genom att göra det som var ont i HERRENS ögon, till att väcka hans vrede.

19. Jag fruktade nämligen för den ilska och glödande vrede, med vilken HERREN var vred på er, så att han ville utplåna er. Men HERREN lyssnade till mig även den gången.

20. HERREN var också mycket vred på Aron och ville utrota honom, och jag bad vid samma tid även för honom.

21. Och jag tog er synd, kalven som

ni hade gjort, och brände upp den i eld, och krossade den *och* malde *den* grundligt, tills den blev till fint stoft*. Stoffet* från den kastade jag sedan i bäcken som rann ner från berget.

2 Mos. 32:20. **dam.*

22. Också i Tabeera, i Massa och i Kibrot-Hattaava väckte ni HERRENS vrede.

2 Mos. 17:7. 4 Mos. 11:3, 11:34.

23. Likadant var det när HERREN sände er från Kadesh-Barnea och sa: Dra upp och erövra det land som jag har gett er. Då var ni upproriska mot HERRENS, er Guds, befallning och trodde honom inte och lydde inte hans röst.

4 Mos. 13:3f.

24. Ni har varit upproriska mot HERREN från den dag då jag lärde känna er.

25. Då föll jag ner inför HERREN, i fyrtio dagar och fyrtio nätter, så som jag föll ner *den förra gången*, eftersom HERREN hade sagt att han skulle utplåna er.

2 Mos. 32:11f, 34:9. 4 Mos. 14:13f.

26. Därför bad jag till HERREN och sa: O Herre* GUD, förgör inte ditt folk och din arvedel, som du i din storhet har befriat och som du med mäktig hand har fört ut ur Egypten.

**Hebr. adonai.*

27. Tänk på dina tjänare, Abraham, Isak och Jakob. Se inte på detta folks hårdhet, inte heller på deras ondskas och inte heller på deras synd,

28. så att landet varifrån du förde oss ut inte ska säga: Därför att HERREN inte kunde föra dem in i det land som han hade lovat dem, och därför att han hatade dem, förde han ut dem för att döda dem i öknen.

4 Mos. 14:16.

29. De *är* ju ditt folk och din arvedel som du har fört ut med din mäktiga kraft och med din uträkta arm.

Kapitel 10

De nya stentavlorna. Arons död. Uppmaning till hörsamhet mot Guds bud.

På den tiden sa HERREN till mig: Hugg ut åt dig två stentavlor, likadana som de förra, och kom upp till mig på berget, och gör dig en ark av trä.

2 Mos. 34:1.

2. Och jag ska skriva på tavlorna de ord som var på de första tavlorna, som du slog sönder, och du ska lägga dem i arken.

2 Mos. 32:19. 5 Mos. 9:10.

3. Och jag gjorde en ark *av* akacieträ och högg ut två stentavlor, sådana som de förra, och jag gick upp på berget med de två tavlorna i min hand.

4. Han skrev på tavlorna detsamma som var skrivet förra gången, de tio budorden, som HERREN hade talat till er på berget från mitten av elden, på den dag då ni var samlade där. Och HERREN gav dem till mig.

2 Mos. 32:16.

5. Så vände jag om och gick ner från berget och lade tavlorna i arken, som jag hade gjort, och där är de, så som HERREN hade befallt mig.

6. Och Israels barn bröt upp från Beerot-Bene-Jaakan och kom till Mosera. Där dog Aron och där blev han begravd, och hans son Eleasar blev präst i hans ställe.

4 Mos. 20:25-28. 33:38.

7. Därifrån drog de till Gudgoda och från Gudgoda till Jotbata, ett land med vattenbäckar.

8. På den tiden avskilde HERREN Levi stam till att bära HERRENS förbundsark, till att stå inför HERREN att tjäna honom och välsigna i hans namn, så som ännu sker.

4 Mos. 3:6f.

9. Därför fick Levi ingen lott eller

arvedel bland sina bröder. HERREN *är* hans arvedel, så som HERREN, din Gud, har lovat honom. 4 Mos. 18:20.
5 Mos. 18:1. Jos. 18:7.

10. Jag stannade på berget fyrtio dagar och fyrtio nätter som förra gången, och HERREN lyssnade till mig även denna gång. HERREN ville inte förgöra dig. 2 Mos. 32:11-14, 34:28.
5 Mos. 9:25.

11. HERREN sa till mig: Res dig upp och bege dig iväg i spetsen för folket, så att de kan komma in i och ta i besittning det land, som jag med ed har lovat deras fäder att ge dem.

12. Och nu, Israel, vad är det som HERREN, din Gud, begär av dig annat än att du fruktar HERREN, din Gud, och vandrar på alla hans vägar och älskar honom och tjänar HERREN, din Gud, av hela ditt hjärta och av hela din själ,

13. *så* att du håller HERRENS bud och hans stadgar, som jag i dag befäller dig, för att det ska gå dig väl?

14. Se, himlen och himlarnas himmel, *är* HERRENS, din Guds, *och* jorden med allt vad den rymmer.

15. *Men* det var bara dina fäder HERREN hade behag till, så att han älskade dem, och han valde ut deras säd* efter dem, *nämligen* er, framför alla andra folk, så som *det är* i dag. *efterkommande.

16. Omskär därför ert hjärtas förhud, och var inte längre styvnackade*, 5 Mos. 30:6. Jer. 4:4. Apg. 7:51.
Rom. 2:29. Kol. 2:11. *trotsiga.

17. för HERREN, er Gud, *är* gudarnas Gud och herrarnas HERRE, en stor Gud, mäktig och fruktansvärd, som inte gör skillnad på människor och som inte tar mutor,

18. som ger den faderlöse och änkan

deras rätt och som älskar främlingen och ger honom mat och kläder.

19. Därför ska ni älska främlingen för ni har själva varit främlingar i Egyptens land. 2 Mos. 22:21. 3 Mos. 19:34.

20. HERREN, din Gud, ska du frukta, honom ska du tjäna och honom ska du hålla dig till, och vid hans namn ska du avlägga din ed. Matt. 4:10. Luk. 4:8.

21. Han *är* din lovsång och han *är* din Gud, som har gjort dessa stora och fruktansvärda ting med dig, som du med egna ögon har sett.

22. Sjuttio personer var dina fäder när de drog ner till Egypten, men nu har HERREN, din Gud, gjort dig lika talrik som stjärnorna på himlen.

Kapitel 11

Fortsatta förmaningar till lydnad mot Guds bud.

Därför ska du älska HERREN, din Gud, och alltid hålla det han ålagt dig, hans stadgar, hans lagar och hans bud.

2. I dag ska ni veta att *jag* inte *talat* till era barn, som inte har känt och som inte har sett HERRENS, er Guds, fostran, hans storhet, hans mäktiga hand och uträckta arm,

3. och hans tecken och gärningar, som han gjorde bland egyptierna mot farao, kungen i Egypten, och mot hela hans land,

4. och vad han gjorde med egyptiernas här, med deras hästar och med deras stridsvagnar, hur han lät Röda havets vatten strömma över dem när de förföljde er, och *hur* HERREN gjorde slut på dem för alltid, 2 Mos. 14:23f.

5. och vad han gjorde med er i öknen, ända tills ni kom till denna plats,
 6. och vad han gjorde med Datan och Abiram, sönerna till Eliab, Rubens son, hur jorden öppnade sitt gap, och slukade dem och deras hushåll, deras tält och alla deras ägodelar som *tillhörde* dem, mitt ibland hela Israel.

4 Mos. 16:31f, 26:10f. Ps. 106:17.

7. Ni har ju *med* era ögon sett alla de väldiga gärningar som HERREN har gjort.

8. Därför ska ni hålla alla bud som jag i dag befäller er så att ni kan bli starka och gå in och inta det land dit ni ska dra för att ta det i besittning,

9. och så att ni får leva länge i det land som HERREN med ed lovade era fäder att ge åt dem och åt deras efterkommande, ett land som flödar av mjölk och honung.

10. För det land som du kommer till för att ta det i besittning *är* inte som Egyptens land, som ni drog ut ifrån, där du trampade *upp* vatten till den säd du sådde liksom i en köksträdgård.

11. Utan det land dit ni drar för att ta i besittning *är* ett land med berg och dalar, som vattnas av himlens regn,
5 Mos. 8:7.

12. ett land, som HERREN, din Gud, vårdar sig om. HERRENS, din Guds, ögon *vakar* ständigt över det, från årets början ända fram till årets slut.

13. Och det ska ske, om ni noga lyssnar till mina bud som jag i dag befäller er, att älska HERREN, er Gud, och tjäna honom av hela ert hjärta och av hela er själ,

14. så ska jag ge regn åt ert land i rätt tid, höstregn* och vårregn*, så att du kan skörda din säd, ditt vin och din olja.

5 Mos. 28:12. Jer. 5:24. Joel 2:23.

*KXII: arla och särlaregn.

15. Och jag ska ge gräs på din mark åt din boskap, så du kan äta och bli mätt.

16. Akta er, så att era hjärtan inte blir förförda, så att ni avfaller och tjänar andra gudar och tillber dem,

17. och HERRENS vrede upptänds mot er och han stänger till himlen, så att inget regn faller och marken inte ger någon gröda, och ni blir snart utrotade ur det goda land som HERREN ger er.

18. Därför ska ni lägga dessa mina ord på ert hjärta och på er själ och bind dem som ett tecken på er hand, och låt dem vara som ett pannband* mellan era ögon.

5 Mos. 6:8f.

*ett läderband runt pannan, där Guds bud var skrivet på.

19. Och ni ska lära ut dem till era barn genom att tala om dem när du sitter i ditt hus och när du går på vägen, när du lägger dig och när du står upp.

5 Mos. 4:9, 6:7.

20. Du ska skriva dem på dörrposterna i ditt hus och på dina portar,

21. för att ni och era barn ska få leva länge i det land, som HERREN med er har lovat era fäder att ge dem, så länge som himlens dagar varar över jorden.

22. För om ni noga håller alla dessa bud som jag befäller er att följa, så att ni älskar HERREN, er Gud, och vandrar på alla hans vägar och håller er till honom,

23. då ska HERREN driva bort alla dessa folk för er, och ni ska erövra större och mäktigare folk än ni är.

24. Varje ort där ni sätter er fot* ska bli er. Från öknen och Libanon, från floden, floden Euftrat, ända till havet i väst, ska ert område sträcka sig.

2 Mos. 23:31. 4 Mos. 34:2f. Jos. 1:3f, 14:9.

*ordagrant: fotsula.

25. Ingen ska kunna stå er emot.

HERREN, er Gud, ska lägga skräck och fruktan för er över varje land som ni beträder, så som han har lovat er.

2 Mos. 23:27.

26. Se, jag ställer er i dag inför välsignelse och förbannelse:

27. Välsignelse, om ni lyder HERRENS, er Guds, bud som jag i dag befäller er,

5 Mos. 28:2.

28. och förbannelse, om ni inte lyder HERRENS, er Guds bud, utan avfaller ifrån den väg jag i dag befäller er och följer andra gudar som ni inte känner.

5 Mos. 28:15f.

29. Och det ska ske när HERREN, din Gud, har fört dig in i det land som du går för att ta det i besittning, ska du uttala välsignelsen på berget Gerissim och förbannelsen på berget Ebal.

5 Mos. 27:12f. Jos. 8:33f.

30. *Ligger* inte dessa på andra sidan om Jordan, på vägen mot solnedgången, i kananeernas land, som bor på Hedmarken mitt emot Gilgal, vid Mores terebintlund?

1 Mos. 12:6.

31. För ni ska gå över Jordan och komma in för att ta i besittning det land, som HERREN, er Gud, ger er, och ni ska inta det och bosätta er där.

32. Ni ska vara noga med att följa alla stadgar och lagar som jag lägger fram för er i dag.

5 Mos. 5:32.

Kapitel 12

Gudstjänstföreskrifter. Varning för avgudadyrkan.

Dessa är de stadgar och lagar som ni ska vara noga med att följa i det land, som HERREN, dina fäders Gud, ger dig till att ta det i besittning,

så länge ni lever på jorden.

2. Ni ska i grund förstöra alla de platser där hedningarna som ni fördriver har tjänat sina gudar, på de höga bergen och på höjderna och under alla gröna träd.

5 Mos. 7:5.

3. Ni ska riva ner deras altaren och bryta sönder deras stenstoder och bränna upp deras lundar* i eld, och deras avgudabilder ska ni hugga ner och utplåna deras namn från dessa platser.

*Alt. övers. aseror, kananeiska gudinnabilder, Astarte.

4. Ni ska inte tjäna HERREN, er Gud, på deras sätt,

5. utan den plats som HERREN, er Gud, väljer ut bland alla era stammar för att där fästa sitt namn, denna hans boning ska ni söka och dit ska du gå.

2 Mos. 20:24.

6. Dit ska ni föra era brännoffer och era slaktoffer, ert tionde och era offer från era händer, era löftesoffer och era frivilliga offer och det förstfödda av er nötboskap och av era får.

7. Och där ska ni äta inför HERREN, er Gud, och glädja er, ni och ert husfolk, över allt vad ni har förvärvat som HERREN, din Gud, har välsignat dig med.

8. Ni ska inte göra allt *det* som vi gör här i dag, där var och en gör vad som är rätt i hans egna ögon.

9. Ni har ju ännu inte kommit in i den vila och den arvedel, som HERREN, din Gud, ska ge dig.

10. Men *när* ni går över Jordan och bor i det land, som HERREN, er Gud, ska ge er till arvedel och han har låtit er få ro för alla era fiender runt omkring, så att ni bor i trygghet,

11. då ska det bli en plats, som

HERREN, er Gud, ska välja ut till boning för sitt namn. Dit ska ni föra allt det som jag befäller er, era brännoffer och era slaktoffer, ert tionde, era händers offer och alla era utvalda löftesoffer som ni lovar HERREN.

1 Kung. 8:29. 2 Krön. 7:12f.

12. Och ni ska glädja er inför HERREN, er Gud, ni och era söner och era döttrar, era tjänare och era tjänarinnor och leviten som *finns* inne i era städer, eftersom han inte har någon lott eller arvedel med er.

4 Mos. 18:20f.

5 Mos. 10:9, 18:1.

13. Akta dig så att du inte offerar dina brännoffer på vilken plats som helst, 14. utan på den plats som HERREN väljer ut hos en av dina stammar, där ska du offra dina brännoffer och där ska du göra allt vad jag befäller dig.

15. Men du kan slakta och äta kött inom alla dina städer så mycket du vill, allt efter den välsignelse, som HERREN, din Gud, har gett dig. Den orene såväl som den rene kan äta av det, så som av gasell eller hjort.

16. Men blodet får ni inte äta. Ni ska hälla ut det på marken som vatten.

1 Mos. 9:4. 3 Mos. 3:17. 5 Mos. 15:23.

17. Du får inte inne i dina städer äta tionden av din säd, av ditt vin och av din olja, eller det förstfödda av din nötboskap och dina får, inte heller något av dina löftesoffer som du har lovat, inte heller av dina frivilliga offer eller av dina offer från dina händer, 18. utan du ska äta sådant inför HERREN, din Gud, på den plats som HERREN, din Gud, ska välja ut, du och din son och din dotter, din tjänare och din tjänarinna och leviten som *finns* inne i dina städer. Och du ska glädja

dig inför HERREN, din Gud, i allt vad du företar dig.

19. Så länge du lever på jorden ska du akta dig så att du inte försummar leviten.

5 Mos. 14:27.

20. När HERREN, din Gud, utvidgar dina gränser så som han har lovat dig, och du säger: Jag vill äta kött, eftersom din själ har lust att äta kött, så får du äta så mycket kött som din själ har lust till.

21. Om den plats som HERREN, din Gud, har valt ut till att där fästa sitt namn ligger för långt bort för dig, så kan du slakta av din nötboskap och av dina får som HERREN har gett dig, så som jag har befallt dig och du ska äta det i dina städer så mycket som din själ har lust till.

22. Så som man äter gasell eller hjort, så ska du äta det. Både den orene och den rene får äta *av* det.

23. Försäkra dig bara om att du inte äter blodet, för blodet *är* livet, och du får inte äta livet tillsammans med köttet.

1 Mos. 9:4. 3 Mos. 7:26, 17:11.

24. Du ska inte äta det, utan du ska hälla ut det på marken, så som vatten.

25. Du ska inte äta det, för att det må gå väl för dig och dina barn efter dig, när du gör *det som är* rätt i HERRENS ögon.

26. Bara dina heliga ting som du har, och dina löftesoffer, ska du ta med och komma till den plats, som HERREN ska välja ut.

27. Och du ska offra dina brännoffer, köttet och blodet, på HERRENS, din Guds, altare. Blodet av dina slaktoffer ska utgjas på HERRENS, din Guds, altare, men köttet ska du äta.

28. Var nog med att lyda alla dessa bud som jag befäller dig, så att det må gå väl för dig till evig tid och dina barn efter dig, när du gör *det som är* gott och rätt i HERRENS, din Guds, ögon.

29. När HERREN, din Gud, utrotar de folk för dig, som du kommer till för att erövra och du tar över platser efter dem och bor i deras land,

30. så ska du akta dig, så att du inte faller i snaran genom att följa efter dem, sedan de har blivit utrotade för dig, och att du inte frågar efter deras gudar och säger: Hur tjänade dessa folk sina gudar? Jag vill göra på samma sätt.

5 Mos. 18:9.
Jos. 23:7. Ps. 106:35f.

31. Du ska inte göra så mot HERREN, din Gud, för allt som är avskyvärt för HERREN, som han hatar, har de gjort åt sina gudar, för till och med sina söner och döttrar bränner de upp i eld åt sina gudar.

3 Mos. 18:21. Ps. 106:37.

32. Allt det jag befäller er ska ni vara nog med att följa. Du ska inte lägga *något* till det och inte heller ta *något* därifrån.

5 Mos. 4:2. Ords. 30:6. Upp. 20:18f.

Kapitel 13

Varning för falska profeter och avguderi.

Om en profet eller en drömmare som har drömmar träder fram hos dig och ger dig ett tecken eller ett under,

2. och det tecknet eller undret inträffar som han talade med dig om och han säger: Låt oss följa efter andra gudar, som du inte känner, och låt oss tjäna dem,

3. då ska du inte lyssna på den

profetens ord eller den drömmaren som har drömmar, för HERREN, er Gud, sätter er på prov för att få veta om ni älskar HERREN, er Gud, av hela ert hjärta och av hela er själ.

4. HERREN, er Gud, ska ni följa och honom ska ni frukta, hans bud ska ni hålla, hans röst ska ni lyda, honom ska ni tjäna och honom ska ni hålla er till.

5. Men den profeten eller den drömmaren som har drömmar ska dödas, eftersom han predikade avfall från HERREN, er Gud, som har fört er ut ur Egyptens land och friköpt er ur trälldomshuset, till att driva dig bort från den väg som HERREN, din Gud, har befallt dig att gå. Så ska du rensa bort det onda som finns bland dig.

5 Mos. 18:20.

6. Om din bror, din mors son, eller din son eller din dotter eller hustrun i din famn, eller din vän som *är* för dig så som ditt eget liv*, i hemlighet vill förleda dig och säger: Låt oss gå och tjäna andra gudar som varken du eller dina fäder har känt,

*KJV: själ. KXII: hjärta.

7. *de* folkens gudar som *finns* runt omkring er, nära dig eller fjärran från dig, från jordens *ena* ände till den *andra*,

8. så ska du inte gå med på det och inte heller lyssna på honom, inte heller ska du se med medlidande på honom, inte heller ska du skona honom och inte heller ska du gömma honom,

9. utan du ska sannerligen döda honom. Först ska din hand vara mot honom för att döda honom och sedan hela folkets hand.

5 Mos. 17:2f.

10. Du ska stena honom med stenar så att han dör, eftersom han har försökt

driva dig bort från HERREN, din Gud, som har fört dig ut från Egyptens land, ut ur trädhuset.

11. Och hela Israel ska höra detta och frukta, och ska inte mer göra något sådant ont bland er.

12. Om du får höra i någon av dina städer, som HERREN, din Gud, har gett dig att bo i, att man säger:

13. *några* män, Belials* barn bland er, har gått ut och har förlett stadens invånare genom att säga: Låt oss gå och tjäna andra gudar, som ni inte känner,

*Belial betyder ondsk.

14. då ska du höra efter, undersöka och fråga noggrant. Och se, *om det visar sig vara sant och* kan bekräftas att något så avskyvärt har skett ibland er,

15. så ska du sannerligen slå den stadens invånare med svärdsegg och fullständigt utplåna allt som *finns* i den och även dess boskap med svärdsegg.

16. Och du ska samla ihop allt bytet mitt på torget och bränna upp staden helt och hållet i eld tillsammans med allt bytet inför HERREN, din Gud. Den ska förbli en ruinhög för evigt och får aldrig byggas upp igen.

17. Ingenting av det som är förbannat får bli kvar i din hand, så att HERREN må vända sig ifrån sin glödande vrede och visa dig barmhärtighet och förbarma sig över dig och föröka dig, så som han med ed har lovat dina fäder,

18. när du lyssnar till HERRENS, din Guds, röst, så att du håller alla hans bud som jag befäller dig i dag och gör *det som är rätt* i HERRENS, din Guds, ögon.

Kapitel 14

Förbudna sorgtecken. Rena och orena djur. Tionden.

Ni är HERRENS, er Guds, barn. Ni ska inte rista er blodiga eller göra er skalliga ovanför pannan för de döda,

3 Mos. 19:27f, 21:5.

2. för du är ett folk som är helgat åt HERREN, din Gud, och HERREN har utvalt dig till att vara hans egendomsfolk framför alla folk på jorden.

2 Mos. 19:5. 5 Mos. 7:6f, 26:18.

3. Du ska inte äta något avskyvärt.

4. Dessa är de djur som ni får äta: ox, får och get,

3 Mos. 11:2f.

5. dovhjort, gasell, rådjur, stenget, vildoxe, antilop och vildfår.

6. Och alla djur som har helt tvekluvna klövar *och* som idisslar får ni äta.

7. Men dessa får ni inte äta av dem som idisslar eller har tudelade klövar: kamelen, haren och klippgrävlingen, för de idisslar men har inte tudelade klövar. De är orena för er,

8. likaså svinet, för det har visserligen kluvna klövar men idisslar inte. Det är orent för er. Ni får inte äta av deras kött och deras döda kroppar får ni inte vidröra.

9. Detta får ni äta av allt som *lever* i vatten: allt som har fenor och fjäll får ni äta.

3 Mos. 11:9.

10. Men allt det som inte har fenor och fjäll får ni inte äta. Det är orent för er.

11. Alla rena fåglar får ni äta.

12. Men dessa är *de* som ni inte får äta: örnen, lammgamen, havsörnen,

13. gamen, gladan och falken efter sitt slag,

14. alla slags korpar,
 15. berguven, ugglan, fiskmåsen och höken efter sitt slag,
 16. kattugglan, tornugglan, tinsemetfågeln,
 17. pelikanen, asgamen, dykfågeln,
 18. storken, hägern efter sitt slag, härfågeln och fladdermusen.
 19. Och alla flygande småkryp *är* orena för er. De får inte ätas.

3 Mos. 11:21.

20. *Men* alla rena fåglar får ni äta.
 21. Ni ska inte äta något självdött. Du kan ge det åt främlingen som *finns* inne i dina städer, så att han kan äta det eller sälja det till en utlänning, för du *är* ett folk som är helgat åt HERREN, din Gud. Du ska inte koka en killing i dess mors mjölk.

2 Mos. 23:19.

22. Av all den säd du skördar, från det som åkern ger varje år, ska du troget ge tionde.

3 Mos. 27:30.

23. Du ska äta inför HERREN, din Gud, på den plats som han ska välja ut och där han vill låta sitt namn bo, tiondet av din säd, av ditt vin och av din olja, och det förstfödda av din nötboskap och av dina får, så att du lär dig att alltid frukta HERREN, din Gud.

5 Mos. 12:18.

24. Och om vägen är för lång för dig, så att du inte förmår att bära det med dig, *och* om den platsen som HERREN, din Gud, väljer ut för att där fästa sitt namn är för avlägsen för dig, när HERREN, din Gud, har välsignat dig,
 25. då ska du sälja *det* för pengar och ta pengarna i din hand och du ska gå till den plats som HERREN, din Gud, väljer ut,
 26. och köpa för pengarna allt som din själ har lust till, vare sig nötboskap,

får, vin, stark dryck eller vad det än är som din själ önskar, och du ska äta där inför HERREN, din Gud, och du ska glädja dig, du och ditt husfolk.
 27. Leviten som *finns* inne i dina städer, får du inte överge, för han har ingen lott eller arvedel med dig.

5 Mos. 12:12f.

28. Vid slutet av det tredje året ska du bära fram allt tionde av årets skörd och lagra *det* inne i dina städer,

5 Mos. 26:12.

29. och leviten, eftersom han inte har någon lott eller arvedel tillsammans med dig, och främlingen och den faderlösa och änkan, som *finns* inne i dina städer, ska komma och äta sig mätta, så att HERREN, din Gud, kan välsigna dig i allt det arbete som du utför med dina händer.

4 Mos. 18:24.

5 Mos. 24:19. Ords. 10:22.

Kapitel 15

Friåret, lån till de fattiga, lagen om slavar, förstfödda husdjur.

Vid slutet av *vart* sjunde år ska du avskrivna skulder.

2 Mos. 23:10f.

3 Mos. 25:3f.

2. Så ska avskrivningen gå till: Varje långivare som lånat ut något till sin nästa, ska efterskänka *sin fordran*. Han får inte kräva in *det* av sin nästa eller av sin broder, eftersom HERRENS skuldavskrivning har kungjorts.
 3. Av en utlänning får du kräva, men *det* som din broder är skyldig ska du efterskänka,
 4. förutom när det inte finns någon fattig bland er, för HERREN ska rikligen välsigna dig i det land, som HERREN, din Gud, ger dig *till* besittning som din arvedel,

5. bara om du noggrant lyssnar till HERRENS, din Guds, röst, så att du noga följer alla dessa bud, som jag befäller dig i dag.

6. För HERREN, din Gud, ska välsigna dig som han har lovat dig. Du ska ge lån åt många folk, men själv ska du inte ta *några* lån, och du ska råda över många folk, men de ska inte råda över dig.

5 Mos. 28:12f.

7. Om det finns någon fattig bland dina bröder i någon av dina städer i ditt land, som HERREN, din Gud, ger dig, så ska du inte förhärda ditt hjärta och inte heller tillsluta din hand för din fattige broder,

3 Mos. 25:35.

8. utan du ska villigt öppna din hand för honom och villigt låna honom *så mycket* han behöver i sin brist.

Matt. 5:42. Luk. 6:34.

9. Akta dig så att inte en tanke* uppstår i ditt onda hjärta, som säger: Det sjunde året, avskrivningsåret, är nära, och du ser med ont öga på din fattige broder och inte ger honom något, och han ropar till HERREN mot dig och det blir till synd för dig.

*KXII: så att det inte i ditt hjärta ligger ett Belials ord.

10. Du ska villigt ge åt honom och inte gräma dig i ditt hjärta när du ger åt honom, för på grund av detta ska HERREN, din Gud, välsigna dig i allt du gör och i allt du företar dig,

11. för det kommer aldrig att saknas fattiga i landet. Därför befäller jag dig och säger: Du ska villigt öppna din hand för din broder, för den fattige och nödlidande i ditt land.

Matt. 26:11. Mark. 14:7. Joh. 12:8.

12. Om din broder, en hebreisk man eller en hebreisk kvinna, blir såld till dig och tjänar dig i sex år, så ska du

frige honom på det sjunde året.

2 Mos. 21:2f. 3 Mos. 25:39f. Jer. 34:14.

13. Och när du friger honom, ska du inte låta honom gå tomhänt,

14. utan du ska förse honom rikligt från din hjord, från din tröskplats och från din vinpress. Du ska ge honom *av det*, som HERREN, din Gud, har välsignat dig med.

15. Kom ihåg att du var en slav i Egyptens land, och att HERREN, din Gud, befriade dig. Därför befäller jag dig detta i dag.

16. Men om det sker att han säger till dig: Jag vill inte gå från dig, eftersom han älskar dig och ditt hus och därför att han har det bra hos dig,

2 Mos. 21:5f.

17. då ska du ta en syl och sticka *den* i hans öra in i dörren, och han ska vara din tjänare för alltid. På samma sätt ska du göra med din tjänarinna.

18. Du ska inte gräma dig över att du måste släppa honom fri, för han har varit värd dubbelt så mycket som någon avlönad arbetare när han tjänat *dig* under sex år. Och HERREN, din Gud ska välsigna dig i allt vad du gör.

19. Allt förstfött av hankön som föds av din nötboskap och av dina får ska du helga åt HERREN, din Gud. Du ska inte utföra något arbete med det förstfödda av din nötboskap och inte heller klippa det förstfödda av dina får.

2 Mos. 13:2, 34:19. 4 Mos. 3:13, 8:17.

20. Varje år ska du och ditt husfolk äta *det* inför HERREN, din Gud, på den plats som HERREN väljer ut.

21. Men om det har *något* lyte, är halt eller blint, *eller har* något annat allvarligt fel, då ska du inte offra det åt HERREN, din Gud. 5 Mos. 17:1. Mal. 1:8f.

22. Inne i dina städer kan du äta det. Både den orene och den rene *får äta av det*, liksom när man äter gasell eller hjort.

23. Men blodet ska du inte äta, utan du ska hålla ut det på marken som vatten. 3 Mos. 17:10. 5 Mos. 12:16.

Kapitel 16

Om de tre stora högtiderna. Tillsättande av domare och förbud mot avgudadyrkan.

Ge akt på månaden Abib, och håll påskhögtid åt HERREN, din Gud, för i månaden Abib förde HERREN, din Gud, dig ut ur Egypten om natten. 2 Mos. 12:2f. 3 Mos. 23:5.

2. Därför ska du slakta påskoffer åt HERREN, din Gud, av fåren och nötboskapen, på den plats som HERREN väljer ut och där han vill låta sitt namn bo.

3. Till det får du inte äta något syrat bröd. I sju dagar ska du tillsammans med det äta osyrat bröd, bedrövelsens bröd, för du drog ut ur Egyptens land med hast, och därför ska du komma ihåg den dagen så länge du lever då du drog ut ur Egyptens land. 2 Mos. 12:15f, 34:18.

4. I sju dagar får ingen surdeg finnas hos dig inom hela ditt område. Inte heller får *något* lämnas kvar över natten till morgonen av köttet som du offerar den första dagens kväll. 2 Mos. 12:10, 34:25.

5. Du får inte slakta påskoffret i vilken som helst av de städer som HERREN, din Gud, ger dig,

6. utan på den plats, som HERREN, din Gud, väljer ut och där han vill låta sitt

namn bo. Där ska du slakta påskoffret på kvällen när solen går ner vid den tid då du drog ut ur Egypten.

7. Och du ska koka och äta *det* på den plats, som HERREN, din Gud, väljer ut och på morgonen ska du vända tillbaka och gå till dina tält.

8. Sex dagar ska du äta osyrat bröd och på sjunde dagen *ska det vara* en högtidssamling till HERREN, din Gud. Då ska du inte utföra något arbete. 2 Mos. 13:6f.

9. Du ska räkna sju veckor. Du ska börja räkna de sju veckorna från *tiden* du börjar skära säden.

10. Och du ska hålla veckohögtiden åt HERREN, din Gud, med en tribut av frivilliga offergåvor från din hand, som du ska ge allt eftersom *HERREN, din Gud* har välsignat dig. 4 Mos. 28:26.

11. Och du ska glädja dig inför HERREN, din Gud, du och din son och din dotter, din tjänare och din tjänarinna, och leviten som *finns* inne i dina städer och främlingen, den faderlöse och änkan som *finns* bland er, på den plats som HERREN, din Gud, har valt ut och där han vill låta sitt namn bo.

12. Kom ihåg att du har varit en slav i Egypten, så att du noga följer dessa stadgar.

13. Lövhdyddohögtiden ska du hålla i sju dagar, efter att du har samlat in skörden från din tröskplats och från din vinpress. 3 Mos. 23:34f.

14. Och du ska glädja dig under din högtid, du och din son och din dotter, din tjänare och din tjänarinna, leviten, främlingen, den faderlöse och änkan som *finns* inne i dina städer.

15. I sju dagar ska du hålla högtid åt HERREN, din Gud, på den plats som han ska välja ut. Eftersom HERREN, din Gud, ska välsigna dig i all den avkastning du får och i allt det som dina händer uträttar, därför ska du verkligen glädja dig.

16. Tre gånger om året ska alla av manligt kön träda fram inför HERREN, din Gud, på den plats som han ska välja ut: vid det osyrade brödets högtid, vid veckohögtiden och vid lövhyddohögtiden, och ingen får då träda fram tomhänt inför HERREN.

2 Mos. 23:17, 34:20f. 3 Mos. 23:4f.

17. Var och en ska ge det han kan, efter den välsignelse som HERREN, din Gud, har gett dig.

18. Inom dina stammar ska du tillsätta domare och tillsyningsmän åt dig inom alla de städer som HERREN, din Gud, ger dig. De ska döma folket med rättvis dom.

19. Du ska inte förvränga rätten. Du ska inte vara partisk, inte heller ta emot mutor, för mutor förblindar de visas ögon och förvränger de rättfärdigas sak.

2 Mos. 23:6f. 3 Mos. 19:15. 5 Mos. 1:17.
Ords. 15:27, 24:23.

20. Du ska följa det som är fullständigt rätt, så att du får leva och ärva det land, som HERREN din Gud, ger dig.

21. Du ska inte plantera åt dig en lund* av något slags trä nära HERRENS, din Guds, altare, som du ska göra åt dig.

*Alt. övers. asera, kananeisk gudinnabild, Astarte.

22. Du ska inte heller resa upp någon staty åt dig, för sådant hatar HERREN, din Gud.

3 Mos. 26:1.

Kapitel 17

Om avguderiets straff. Domarregler. Lagar för kungarna.

Du ska inte offra åt HERREN, din Gud, en tjur eller ett får som har något fel eller lyte, för det är avskyvärt för HERREN, din Gud.

3 Mos. 22:20. 5 Mos. 15:21.

2. Om det bland er, i någon av de städer som HERREN, din Gud, ger dig, finns en man eller kvinna, som gör det som är ont i HERRENS, din Guds, ögon, genom att överträda hans förbund,

3. och mot min befallning går och tjänar andra gudar och tillber dem, antingen solen eller månen eller hela himlens härskara,

4. och detta blir berättat för dig, och du får höra om det, då ska du noga undersöka det, och se, om det blir bekräftat att det är sant att detta avskyvärda har hänt i Israel,

5. så ska du föra den mannen eller den kvinnan, som har begått denna onda gärning, ut till din stadspport och stena den mannen eller den kvinnan med stenar tills de dör.

6. Efter vittnesmål från två eller tre vittnen ska den dödas som är skyldig till döden, men ingen får dödas på ett enda vittnesmål.

4 Mos. 35:30. 5 Mos. 19:15. Matt. 18:16.
Joh. 8:17. 2 Kor. 13:1. Hebr. 10:28.

7. Först ska vittnenas hand lyftas mot honom för att döda honom, och sedan hela folkets hand. På så sätt ska du utrota det onda från dig.

5 Mos. 13:9.

8. Om det blir ett fall som är för svårt för dig att döma, i fråga om

blodsutgjutelse*, i en rättssak eller vid misshandel, stridsfrågor som finns i dina städer, då ska du stå upp och bege dig till den plats som HERREN, din Gud, väljer ut, 5 Mos. 21:2f.

**Ordagrant: mellan blod och blod, osv*

9. och du ska gå till prästerna, leviterna, och till den som är domare på den tiden och fråga *dem* och de ska meddela dig domslutet.

10. Du ska handla enligt det besked som de har gett dig på den plats som HERREN, din Gud, väljer ut och du ska noggrant följa allt som de lär dig.

11. Efter lydelsen av den lag som de undervisar dig i och efter den dom de avkunnar för dig ska du göra. Du ska inte vika av från det beslut som de meddelar dig, vare sig *åt* höger eller vänster.

12. Den man som handlar övermodigt* och inte vill lyssna till prästen som står där och gör tjänst inför HERREN, din Gud, eller till domaren, han ska dö. Du ska utrota det onda ur Israel.

**Alt. övers. med fräckhet, arrogans*

13. Hela folket ska höra det och frukta och inte mer handla övermodigt.

14. När du kommer till det land som HERREN, din Gud ger dig och tar det i besittning och bor där och du säger: Jag vill sätta en kung över mig liksom alla folk omkring mig, 1 Sam. 8:1f.

15. då ska du sannerligen göra till kung över dig den som HERREN, din Gud, väljer ut. *En* av dina bröder ska du göra till kung över dig. Du får inte sätta en utlänning över dig, *en* som inte är din broder.

16. Men han får inte skaffa sig många hästar och inte föra folket tillbaka till Egypten för att skaffa sig fler hästar,

eftersom HERREN har sagt till er: Ni ska aldrig mer vända tillbaka denna väg. Jes. 31:1. Hes. 17:15.

17. Han ska inte heller ta sig många hustrur, för att hans hjärta inte ska avfalla. Inte heller ska han skaffa sig mycket silver och guld.

18. Och det ska ske, när han sitter på tronen i sitt kungarrike, att han ska låta göra åt sig en avskrift av denna lag i en bokrulle, *av den som finns* hos prästerna och leviterna.

19. Han ska ha den hos sig och läsa i den i alla sina livsdagar, så att han lär sig att frukta HERREN, sin Gud, och håller alla orden i denna lag och dessa stadgar och följer dem, Jos.1:7f.

20. så att hans hjärta inte förhäver sig över hans bröder, och att han inte viker av från buden, vare sig *till* höger eller vänster, så att han kan regera länge i Israel, han och hans söner.

Kapitel 18

Om prästernas inkomster. Varningar för hedniska spådomskonster och falska profeter.

Prästerna, leviterna, hela Levi stam, ska inte ha någon lott eller arvedel i Israel. De ska leva av HERRENS eldsoffer och hans arvedel. 4 Mos. 18:20. 1 Kor. 9:13.

2. Därför ska de inte ha någon arvedel bland sina bröder. HERREN, *är* deras arvedel, så som han har lovat dem.

3. Detta ska vara prästernas rättighet av folket, av dem som offrar ett slaktoffer, vare sig nötboskap eller får, att man ska ge prästen bogen, käkarna och magen.

4. Det första av din säd, ditt vin och din olja och den första ullen från dina får ska du ge honom,

5. för HERREN, din Gud, har utvalt honom bland alla dina stammar, för att han och hans söner ska stå *och* göra tjänst i HERRENS namn för alltid.

6. Om en levit kommer från någon av dina städer* *eller* från hela Israel där han bott som gäst, och med hela sitt hjärtas längtan kommer till den plats som HERREN väljer, *KJV: portar.

7. då ska han göra tjänst i HERRENS, sin Guds, namn, liksom alla hans bröder, leviterna, som står där inför HERREN.

8. De ska ha samma andel att leva av, förutom det han har fått från försäljningen av sitt fäderneärv.

9. När du kommer in i det land, som HERREN, din Gud, ger dig får du inte lära dig att handla efter dessa folks avskryvdheter.

3 Mos. 18:26. 1 Kung. 14:24. 2 Kung. 16:3.

10. Det får inte finnas *någon* bland er som låter sin son eller dotter gå genom eld *eller* befattar sig med spådom, teckentydning*, svartkonst eller häxeri, 3 Mos. 18:21, 19:26, 20:2, 20:27. 5 Mos.12:31. Apg. 19:19. Gal 5:20.

*KJV: som aktar på tider.

11. eller en besvärjare, eller en som rådfrågar andar, eller en trollkarl eller en som söker råd hos de döda,

3 Mos.19:31, 20:6. 2 Kung. 23:24. 1 Sam. 28:7. 1 Krön. 10:13. Jes. 8:19.

12. för var och en som gör sådant *är* avskryvd för HERREN, och på grund av sådana avskryvdheter fördriver HERREN, din Gud, dem för dig.

3 Mos. 18:24f. 5 Mos.9:4.

13. Du ska vara fullkomlig inför HERREN, din Gud.

Ps 37:37.

Matt. 5:48. Fil 3:15.

14. Dessa folk som du ska driva undan lyssnar till teckentydare och spåmän, men dig har HERREN, din Gud, inte tillåtit att *göra* så.

15. HERREN, din Gud, ska låta uppstå åt dig en Profet* bland ditt *folk*, av dina bröder, *en* som är lik mig. Honom ska ni lyssna till.

Matt. 17:5.

Joh. 5:46, 6:14. Apg. 3:22, 7:37. *Messiasprofetia.

16. Det var allt detta du bad HERREN, din Gud, om den dagen då ni var församlade vid Horeb och du sa: Låt mig inte mer höra HERRENS, min Guds, röst och låt mig inte heller mer se denna stora eld, så att jag inte dör.

2 Mos. 20:19.

17. Och HERREN sa till mig: De har rätt i vad de har sagt.

18. En Profet ska jag låta uppstå åt dem bland deras bröder, *en* som är lik dig, och jag ska lägga mina ord i hans mun, och han ska tala till dem allt vad jag befäller honom.

19. Och det ska ske, *att* om någon inte lyssnar till mina ord som han talar i mitt namn, så ska jag utkräva *det* av honom.

Ps. 10:13. Apg. 3:22-23.

20. Men den profet som i övermod talar ett ord i mitt namn som jag inte har befallt honom att säga, eller som talar i andra gudars namn, den profeten ska dö.

5 Mos. 13:5. Jer. 14:15.

21. Om du tänker i ditt hjärta: Hur ska vi veta vilket ord HERREN inte har talat?

22. När en profet talar i HERRENS namn, och det han säger inte sker och inte går i uppfyllelse, då *är* det inte ett budskap som HERREN har talat, *utan* profeten har talat i sitt övermod. Du ska inte vara rädd för honom.

Jer. 28:9.

Kapitel 19

Om fristäder, råmärken och vittnesmål.

När HERREN, din Gud, har utrotat de folk vilkas land HERREN, din Gud, ger dig, och du fördriver dem och slår dig ner i deras städer och i deras hus,

2. då ska du avskilja åt dig tre städer mitt i ditt land som HERREN, din Gud, ger dig att ta i besittning.

3. Du ska göra i ordning vägarna åt dig och indela landområdena i ditt land som HERREN, din Gud, ger dig till arvedel i tre delar, så att varje dråpare kan fly dit. 2 Mos. 21:13.

4 Mos. 35:11. 5 Mos. 4:41f. Jos. 20:2f.

4. Detta är det som gäller för dråparen som kan fly dit och få leva: Om någon dödar sin nästa oavsiktligt och inte har hatat honom tidigare,

5. liksom när en man går med sin nästa till skogen för att hugga ved och han svingar med yxan för att fälla trädet och järnet lossnar från skaftet och träffar den andre så att han dör, då ska han fly till en av dessa städer och få leva.

6. Annars kan blodshämnnaren som med brinnande vrede i sitt hjärta förföljer dråparen hinna upp honom därför att vägen är för lång och slå ihjäl honom, trots att han inte förtjänar döden, eftersom han inte hade hatat den andre tidigare.

7. Därför befäller jag dig och säger: Du ska avskilja tre städer åt dig.

8. Och om HERREN, din Gud, utvidgar ditt område, så som han med ed har lovat dina fäder, och ger dig hela det

land som han har lovat att ge dina fäder,

5 Mos. 12:20.

9. om du håller alla dessa bud, så att du gör dem, som jag befäller dig i dag, att älska HERREN, din Gud, och alltid vandra på hans vägar, då ska du lägga till tre städer förutom dessa tre,

Jos. 20:7-8.

10. så att oskyldigt blod inte blir utgjutet i ditt land, som HERREN, din Gud, ger dig till arvedel, och du drar blodskuld över dig.

11. Men om någon hatar sin nästa, och lägger sig i bakhåll för honom och överfaller honom och ger honom ett dödligt slag så att han dör, och sedan flyr till en av dessa städer,

4 Mos. 35:20.

12. så ska de äldste i hans stad sända bud och hämta honom därifrån och överlämna honom i blodshämnnarens hand, för att han ska dö.

13. Visa honom inget medlidande, utan du ska rensa bort från Israel skulden för oskyldigt blod, så att det kan gå väl med dig.

14. Du ska inte flytta din grannes gränsstenar, som förfäderna har satt upp i din arvedel, som du ska ärva i det land, som HERREN, din Gud, ger dig att ta i besittning.

5 Mos. 27:17. Ords. 22:28, 23:10.

15. Ett enda vittne ska inte träda fram mot någon, för något brott eller för någon synd, vilken synd han än begått. Efter två eller tre vittens vittnesmål ska en sak avgöras.

4 Mos. 35:30. Matt. 18:16. Joh. 8:17.

2 Kor. 13:1. Hebr. 10:28.

16. Om ett falskt vittne träder upp mot någon för att vittna mot honom angående något brott,

17. så ska de båda männen i tvisten, träda fram inför HERREN, inför dem som är präster och domare på den tiden.

5 Mos. 17:9.

18. Och domarna ska noga undersöka saken. *Om vittnet visar sig vara ett falskt vittne och har vittnat falskt mot sin broder,*

19. då ska ni göra med honom så som han hade tänkt göra mot sin broder. Så ska du rensa bort det onda som finns bland dig.

Ords. 19:5.

20. Och de som finns kvar ska höra det och frukta, och man ska aldrig mer göra något sådant ont bland er.

21. Visa honom inget medlidande: Liv för liv, öga för öga, tand för tand, hand för hand, fot för fot.

2 Mos. 21:23. 3 Mos. 24:20. Matt. 5:38.

Kapitel 20

Krigslagar

När du drar ut i krig mot dina fiender och får se hästar och vagnar *och* ett folk större än du, ska du inte vara rädd för dem, för HERREN, din Gud, *är* med dig, han som förde dig upp från Egyptens land.

2. Och det ska ske när ni står beredda att gå till strid, att prästen ska träda fram och tala till folket.

3. Han ska säga till dem: Hör, Israel! Ni står i dag beredda att gå till strid mot era fiender. Låt inte era hjärtan vara modlösa, frukta inte, och bäva inte och var inte heller förskräckta på grund av dem,

4. för HERREN, er Gud, går med er för att strida för er mot era fiender för att rädda er.

5. Ledarna ska tala till folket och säga: *Är det* någon man som har byggt sig ett nytt hus men ännu inte har invigt det? Låt honom gå och vända tillbaka hem, så att han inte dör i striden, och en annan man inviger det.

6. *Är det* någon man som har planterat en vingård men *ännu* inte har fått skörda frukten från den? Låt honom gå och vända tillbaka hem, så att han inte dör i striden, och en annan man skördar frukten av den.

5 Mos. 28:30.

7. *Är det* någon man som har trolovat sig med en kvinna men ännu inte tagit henne till sig? Låt honom gå och vända tillbaka hem, så att han inte dör i striden, och en annan man tar henne till sig.

5 Mos. 24:5.

8. Och ledarna ska ytterligare tala till folket och säga: *Är det* någon man som *är* rädd och har ett modlöst hjärta? Låt han gå och vända tillbaka hem, så att inte hans bröders hjärtan blir lika modlösa som hans eget hjärta.

Dom. 7:3.

9. Och det ska ske när ledarna har slutat att tala till folket, att de ska tillsätta befälhavare över härarna för att gå i spetsen för folket.

10. När du närmar dig en stad för att strida mot den ska du först erbjuda den fred.

11. Och det ska ske, om den ger dig ett fredligt svar och öppnar sina portar för dig, då ska det ske *att* folket *som finns* där ska bli skattskyldigt åt dig och tjäna dig.

12. Men om den inte vill ha fred med dig utan vill föra krig mot dig, då ska du belägra den.

13. Och när HERREN, din Gud, ger

den i din hand ska du slå alla av mankön där med svärdsegg.

14. Men kvinnorna, barnen, boskapen och allt annat som finns i staden, allt byte som finns där, får du ta som byte till dig själv. Och du får äta av det byte som HERREN, din Gud, har gett dig från dina fiender. Jos. 8:2.

15. Så ska du göra med alla städer som är mycket långt borta från dig, och som inte *tillhör* dessa folks städer.

16. Men i de städer som tillhör dessa folk och som HERREN, din Gud, ger dig *till* arvedel ska du inte låta något som andas få leva.

17. Utan du ska fullständigt utrota dem: hetiterna, amoreerna, kananeerna, perisseerna, hiveerna och jebusiterna, så som HERREN, din Gud, har befallt dig, 2 Mos. 34:12f. 5 Mos. 7:2f. Jos. 23:12f.

18. för att de inte ska lära er att göra efter alla deras avskryvårdheter som de gör åt sina gudar, så att ni syndar mot HERREN, er Gud.

19. Om du ska belägga en stad för en längre tid under tiden som du strider mot den för att inta den, så får du inte förstöra träden som är där, genom att svinga yxan mot dem, för du kan äta av deras frukt. Och därför ska du inte hugga ner dem för att användas vid en belägring, för träden på marken är till för människan.

20. Bara de träd som du vet inte är fruktträd, får du förstöra och hugga ner och av dem bygga belägringsverk mot den staden som är i krig med dig, ända tills den faller.

Kapitel 21

Mord av okänd gärningsman, och andra lagar.

Om någon påträffas ligga ihjälslagen på marken i det land som HERREN, din Gud, ger dig att ta i besittning och man inte vet vem som har dödat honom,

2. ska dina äldste och dina domare gå ut och mäta *avståndet* från den ihjälslagne till de städer, som *ligger* runt omkring.

3. Och det ska ske att de äldste i *den* stad som *ligger* närmast till den ihjälslagne ska ta en kviga, som inte har blivit använd till arbete, *och* som inte har gått under ok.

4. De äldste i den staden ska föra kvigan ner till en dal med rinnande vatten, som varken är plöjd eller sådd, och där i dalen ska de bryta nacken av kvigan.

5. Och prästerna, Levis söner, ska träda fram, för dem har HERREN, din Gud, utvalt till att tjäna honom och till att välsigna i HERRENS namn, och efter deras ord ska alla tvister och alla våldsbrott *avgöras*.

5 Mos. 10:8, 17:8f.

6. Alla de äldste i den staden som är närmast den ihjälslagne, ska tvätta sina händer över kvigan som man bröt nacken av i dalen,

7. och de ska intyga och säga: Våra händer har inte utgjutit detta blod och våra ögon har inte heller sett *det*.

8. Förlåt o, HERRE, ditt folk, Israel, som du har friköpt, och lägg inte oskyldigt blod till anklagelsen mot ditt folk, Israel. Och de ska få förlåtelse för blodet.

9. Så avlägsnar du *skulden* ifrån dig för det oskyldiga blodet, när du gör *det som är rätt* i HERRENS ögon.

10. När du drar ut i krig mot dina fiender, och HERREN, din Gud, har överlämnat dem i din hand, och du har tagit dem till fånga,

11. och du bland fångarna får se en vacker kvinna, som du förälskar dig i och vill ta henne till hustru,

12. så ska du ta henne hem till ditt hus, och hon ska raka sitt huvud och klippa sina naglar,

13. och lägga av de kläder hon bar som fånge, och bo i ditt hus och få sörja sin far och sin mor under en hel månad. Därefter får du gå in till henne och bli hennes man och hon ska bli din hustru.

14. Och om det skulle ske att du inte finner behag i henne längre, då ska du låta henne gå vart hon vill. Men du får inte på något sätt sälja henne för pengar. Du ska inte behandla henne som en handelsvara, eftersom du har förnedrat henne.

15. Om en man har två hustrur, en som han älskar och en som han inte älskar och de har fött söner åt honom, *både den som är älskad* och den som inte är älskad* och den förstfödde är son till henne som inte är älskad.

**KJV: hatad..*

16. Då när tiden kommer, när han utskiftar arvet åt sina söner, *så* får han inte ge förstfödslorätten åt sonen till den han älskar, istället* för sonen till den han inte älskar, *som verkligen är den förstfödde*.

**Ordagrant: över ansiktet. KJV: framför.*

17. Utan han ska erkänna sonen till den han inte älskar *som* den förstfödde, och ge åt honom en

dubbel andel av allt han äger, för han *är* förstlingen av hans kraft och förstfödslorätten *tillhör* honom.

1 Mos.49:3. 1 Krön. 5:1.

18. Om någon har en trotsig och upprorisk son, som inte lyder sin fars och mors röst och som inte vill lyssna på dem *trots* att de har tuktat honom, 19. då ska hans far och mor gripa tag i honom och föra ut honom till de äldste i sin hemstad, till stadsporten. 20. Och de ska säga till stadens äldste: Denne vår son *är* trotsig och upprorisk, han lyder inte vår röst *utan är* en frossare och en drinkare.

21. Då ska alla män i hans stad stena honom med stenar till döds. Du ska utrota det onda från dig. Hela Israel ska höra detta och frukta.

22. Om någon har begått en synd som förtjänar döden och han blir avrättad, och du hänger honom på trä,

23. *så* får hans döda kropp inte bli kvar på träet över natten, utan du ska begrava honom samma dag, för den som har blivit hängd *är* förbannad av Gud. Du ska inte orena ditt land, som HERREN, din Gud, ger dig *till* arvedel.

Joh. 19:31. Rom. 8:3. Gal. 3:13.

Kapitel 22

Olika lagar

Om du ser din broders ox eller får gå vilse, så ska du inte vända ryggen till, utan du ska under alla omständigheter föra dem tillbaka till din broder.

2 Mos. 23:4.

2. Och om din broder inte *bor* i din närhet, eller om du inte känner honom, så ska du ta det in i ditt hus och låta det vara kvar hos dig till dess

din broder frågar efter det, och då ska du lämna tillbaka det till honom.

3. På samma sätt ska du göra med hans åsna, på samma sätt ska du göra med hans kläder och på samma sätt ska du göra med allt borttappat som din broder har förlorat och som du har hittat. Du får inte vända ryggen till.

4. Om du ser din broders åsna eller oxe falla på vägen ska du inte vända ryggen till utan du ska under alla omständigheter hjälpa honom att resa upp *dem* igen.

2 Mos. 23:5.

Matt. 12:11. Luk. 14:5.

5. En kvinna ska inte bära något som tillhör en man, och en man ska inte heller klä sig i kvinnokläder, för var och en som gör sådant *är* avskyvärd för HERREN, din Gud.

6. Om du på vägen råkar på ett fågelbo i ett träd, eller på marken, med ungar eller ägg i, och modern ligger på ungarna eller på äggen, får du inte ta både modern och ungarna,

7. *utan* du ska under alla omständigheter låta modern flyga iväg och ta ungarna, för *att* det må gå dig väl och du får leva länge.

8. När du bygger ett nytt hus, så ska du göra ett räcke på ditt tak, så att du inte drar blodsskuld över ditt hus om någon faller ner därifrån.

9. Du ska inte så i din vingård blandad säd, för att inte skörden från säden som du har sått och frukten från din vingård ska bli vanhelgad. 3 Mos. 19:19.

10. Du ska inte plöja med en oxe och en åsna tillsammans.

11. Du ska inte bära garn av olika slag, av ull och lin tillsammans.

12. Du ska göra tofsar på de fyra

hörnen på din mantel som du har på *dig*.

4 Mos. 15:38. Matt. 23:5.

13. Om en man tar sig en hustru och går in till henne, men sedan får avsky* för henne

*KJV: *hatar*.

14. och anklagar henne för skamliga ting och sprider ut ont rykte om henne och säger: Jag tog denna kvinna, och när jag kom in till henne upptäckte jag att hon inte var jungfru,

15. då ska flickans far och mor gå till stadens äldste i stadsporten och ta med sig *beviset på att* flickan var oskuld.

16. Och flickans far ska säga till de äldste: Jag gav min dotter till hustru åt denne man, men han har fått avsky* för henne.

*KJV: *hatar*.

17. Och se, han har anklagat henne för skamliga ting och säger: Jag upptäckte att din dotter inte var jungfru, men här *är beviset på att* min dotter var oskuld. Och de ska breda ut tyget inför stadens äldste.

18. Stadens äldste ska då ta den mannen och bestraffa honom.

19. De ska ålägga honom att betala hundra *siklar* silver och ge *dem* till flickans far, därför att han har spritt ut ont rykte om en jungfru i Israel. Och hon ska förbli hans fru, han får inte skilja sig från henne så länge han lever.

20. Men om detta är sant *och* det inte finns *något bevis på* flickans oskuld,

21. då ska man föra ut flickan till dörren av hennes fars hus, och folket i hennes stad ska stena henne med stenar till döds, eftersom hon har gjort en dårskap i Israel, genom att bedriva hor i sin fars hus. Du ska utrota det onda ifrån dig.

22. Om en man ertappas med att ligga med en annan mans hustru, så ska båda två dö, *både* mannen som låg med kvinnan och kvinnan själv. Du ska utrota det onda från Israel.

3 Mos. 20:10. 5 Mos. 5:18. Matt. 5:27.

23. Om en flicka *som är* en jungfru och är trolovad med en man, och en annan man träffar henne i staden och ligger med henne,

24. så ska ni föra dem båda ut till stadens port och stena dem med stenar till döds, flickan, därför att hon inte ropade på hjälp inne i staden, och mannen därför att han har kränkt sin nästas hustru. Du ska utrota det onda ifrån dig.

25. Men om det är ute på marken som mannen träffar en trolovad flicka och mannen tar henne med våld och ligger med henne, då ska bara mannen som låg med henne dö.

26. Men mot flickan ska du inte göra något. Flickan har inte gjort någon synd som *förtjänar* döden, för med denna saken *är* det på samma sätt som när en man överfaller sin nästa och dödar honom,

27. för han träffade henne ute på marken, *och* den trolovade flickan ropade, men *det fanns* ingen som kunde rädda henne.

28. Om en man träffar en flicka *som är* jungfru och inte är trolovad och griper tag i henne och ligger med henne, och de ertappas,

29. då ska mannen som låg med henne ge femtio *siklar* silver till flickans far. Hon ska bli hans hustru, eftersom han har förnedrat henne. Han får inte skilja sig från henne så länge han lever.

2 Mos. 22:16.

30. En man får inte ta sin fars hustru, inte heller lyfta på sin fars täcke.

Kapitel 23

Ytterligare lagar.

Den som fått könsorganet krossat eller avskuret, får inte komma in i HERRENS församling.

2. Den som är född i äktenskapsbrott får inte komma in i HERRENS församling. Inte ens hans efterkommande i tionde led får komma in i HERRENS församling.

3. Ingen ammonit eller moabit får komma in i HERRENS församling. Inte ens deras efterkommande i tionde led får någonsin komma in i HERRENS församling,

Neh. 13:1.

4. eftersom de inte gick er till mötes med bröd och vatten på vägen, när ni gick ut från Egypten, och eftersom de mot dig lejde Bileam, Beors son, från Petor i Aram-Naharajim*, för att han skulle förbanna dig.

4 Mos. 22:5f.

Jos. 24:9f.*KJV och KXII: Mesopotamien.

5. Men HERREN, din Gud, ville inte lyssna till Bileam, utan HERREN, din Gud, förvandlade förbannelsen till välsignelse, eftersom HERREN, din Gud, älskade dig.

6. Du ska aldrig någonsin söka deras fred eller deras välfärd.

7. Du ska inte avsky edomiten, för han *är* din broder. Du ska inte avsky egyptiern, för du var en främling i hans land.

1 Mos. 25:25-26.

8. De barn, som föds av dem i tredje led får komma in i HERRENS församling.

9. När du drar ut i fält mot dina fiender, ska du hålla dig borta från allt som är ont.

10. Om det bland er finns någon man som inte är ren genom något som har hänt honom under natten, då ska han gå utanför lägret. Han får inte komma in i lägret. 3 Mos. 15:16.

11. Men när kvällen kommer ska följande ske. Han ska tvätta *sig* med vatten och när solen har gått ner, får han komma in i lägret *igen*.

12. Du ska ha en plats utanför lägret, så att du kan gå dit ut.

13. Du ska ha ett redskap bland din utrustning*, och det ska ske när du vill sätta dig där ute, att du ska gräva en grop med den och sedan vända dig om och täcka över din avföring,

*KJV: dina vapen.

14. för HERREN, din Gud, vandrar mitt i ditt läger för att rädda dig och överlämna dina fiender åt dig. Därför ska ditt läger vara heligt, så att han inte ser något orent hos dig och vänder sig bort från dig.

15. Du ska inte utlämna en slav till hans herre, som har flytt till dig från sin herre.

16. Låt honom bo hos dig mitt ibland er på den plats han *själv* väljer inom någon av dina städer, som han tycker bäst om. Du får inte förtrycka honom.

17. Det får inte finnas någon hora bland Israels döttrar, och inte heller någon sodomit* bland Israels söner.

*dvs. homosexuell.

18. Med horpengar eller lön från manlig prostitution* får du inte komma till HERRENS, din Guds, hus på grund av något löfte, för HERREN, din Gud, avskyr bådadera.

3 Mos. 18:22. Rom. 1:27. 1 Kor. 6:9. 1 Tim. 1:10.

Upp. 22:15. *KJV: hundlön. Bland judar förr kallade man sodomiter för hundar.

19. Du får inte ta ränta av din broder,

varken ränta på pengar eller ränta på livsmedel eller ränta på något annat som man kan ta ränta på. 2 Mos. 22:25.

3 Mos. 25:36f. Neh. 5:7. Ps. 15:5.

20. Av utlänningen får du ta ränta, men av din broder får du inte ta ränta, så att HERREN, din Gud, må välsigna dig i allt vad du företar dig i det land dit du kommer för att ta i besittning.

21. När du ger ett löfte till HERREN, din Gud, ska du inte dröja med att infria det, för HERREN, din Gud, ska sannerligen utkräva det av dig, och det blir till synd för dig.

4 Mos. 30:3f. Pred. 5:3-4.

22. Men om du låter bli att lova något, så gör du ingen synd.

23. Vad dina läppar har talat ska du hålla och göra i enlighet med det frivilliga löfte som du med din mun har lovat till HERREN, din Gud.

Ps. 50:14, 116:14.

24. När du kommer in i din nästas vingård, så får du äta druvor så mycket du vill tills du blir mätt, men du får inte lägga *något* i ditt kärl.

25. När du kommer in på din nästas mogna sädesfält, så får du plocka ax med din hand, men du får inte röra din nästas mogna säd med en skära.

Matt. 12:1f. Mark. 2:23f. Luk. 6:1f.

Kapitel 24

Lagar om skilsmässa och omgifte, människorov, spetälska, rättvisa och barmhärtighet.

Om en man tar sig en hustru och gifter sig med henne, och det sker att hon inte finner något välbehag i hans ögon, därför att han har funnit något orent hos henne, låt honom då

skriva ett skilsmässobrev till henne och ge det i hennes hand och skicka bort henne från sitt hus.

Matt. 5:31f, 19:7f. Mark. 10:4f.

2. När hon har lämnat hans hus, kan hon gå bort och bli en annan mans *hustru*.

3. Och *om* även den andre mannen får avsky* för henne och skriver skilsmässobrev åt henne och ger *det* i hennes hand och skickar bort henne från sitt hus, eller om den andre mannen som tog henne *till* sin hustru dör,

*KJV: *hatar*.

4. så får inte hennes första man som skickade iväg henne på nytt ta henne tillbaka till sin hustru, efter det att hon har blivit orenad, för det *är* avskyvärt inför HERREN, och du ska inte dra synd över det land som HERREN, din Gud, ger dig *till* arvedel.

Jer. 3:1f.

5. Om en man nyligen har tagit sig hustru, ska han inte gå ut i krig och får inte heller åläggas andra plikter, *utan* han ska vara fri ett år för att stanna hemma och glädja sin hustru som han har tagit.

5 Mos. 20:7.

6. Ingen får ta den nedersta eller den översta kvarnstenen som pant, för då tar han livet i pant.

7. Om en man ertappas med att ha rövat bort någon av sina bröder bland Israels barn, och behandlar honom som en handelsvara eller säljer honom, då ska den kidnapparen dö. Du ska utrota det onda ifrån dig.

2 Mos. 21:16. 1 Tim. 1:10.

8. Ta dig till vara vid utslag av spetälska, så att du mycket noga följer alla anvisningar som de levitiska prästerna ger. Vad jag har befallt dem ska ni noggrant följa.

3 Mos. 13:1, 14:1f.

9. Kom ihåg vad HERREN, din Gud,

gjorde med Mirjam på vägen, när ni drog ut ur Egypten.

4 Mos. 12:10.

10. När du lånar något åt din nästa, ska du inte gå in i hans hus för att ta pant av honom,

11. utan du ska stå utanför, och mannen som du har lånat åt ska bära ut panten till dig.

12. Om mannen *är* fattig får du inte gå och lägga dig för att sova med hans pant,

13. utan du ska under alla omständigheter ge honom panten tillbaka vid solnedgången, så att han får sova i sin egen mantel och välsigna dig. Detta ska bli dig till rättfärdighet inför HERREN, din Gud.

2 Mos. 22:26.

14. Du ska inte förtrycka en fattig och nödlidande daglönare *vare sig han är* en av dina bröder eller en av de främlingar som finns i dina städer i ditt land.

3 Mos. 19:13. Mal. 3:5.

1 Tim. 5:18. Jak. 5:4.

15. Du ska ge *honom* hans lön samma dag, före solnedgången, eftersom han *är* fattig och hans själ längtar efter den. Annars ropar han till HERREN mot dig, och det blir till synd för dig.

Jak. 5:4.

16. Fäderna ska inte dödas för sina barns skull, och inte heller ska barnen dödas för sina faders skull. Var och en ska dödas för sin egen synd.

2 Kung. 14:6. 2 Krön. 25:4. Jer. 31:30. Hes. 18:18-20.

17. Du ska inte förvränga rätten för främlingen eller den faderlöse, och du ska inte heller ta en änkas kläder i pant.

2 Mos. 22:21. Job. 24:3.

Jer. 5:28. Hes. 22:29. Sak. 7:10.

18. Kom ihåg att du själv var en slav i Egypten och att HERREN, din Gud, befriade dig därifrån. Därför befäller jag dig att göra detta.

19. När du skördar avkastningen från din åker och glömmar kvar en kärve på åkern, så ska du inte gå tillbaka för att hämta den. Den ska tillhöra främlingen, den faderlöse och änkan, så att HERREN, din Gud, må välsigna dig i allt du företar dig.

³ Mos. 19:9f, 23:22.

20. När du har slagit ner dina oliver, ska du inte söka igenom grenarna igen utan lämna det kvar åt främlingen, den faderlöse och änkan.

21. När du plockar druvorna i din vingård, ska du inte göra någon efterskörd utan lämna det som är kvar åt främlingen, den faderlöse och änkan.

22. Kom ihåg, att du själv var en slav i Egyptens land. Därför befäller jag dig att göra detta.

Kapitel 25

Föreskrifter angående bestraffning, plikt mot en död broder, vikt och mått, amalekiterna.

Om en tvist uppstår mellan män och de kommer inför domstol för att *domarna* ska döma mellan dem, då ska de ge den rättfärdige rätt och fördöma den skyldige*. Ords. 17:15.

Jes. 5:23. *KJV: den onde. KXII: den ogudaktige.

2. Och det ska ske, om den skyldige förtjänar spöstraff, att domaren ska befälla honom att lägga sig ner och inför hans åsyn ska han låta honom få det antal slag som hans brott förtjänar.

3. Han får ge honom fyrtio slag, *men* inte fler, för *om* han fortsätter att slå honom med ännu fler slag utöver dessa, då kommer din broder att bli vanärad i dina ögon. 2 Kor. 11:24.

4. Du ska inte binda ihop munnen på oxen som tröskar. 1 Kor. 9:9. 1 Tim. 5:18.

5. Om bröder bor tillsammans och en av dem dör utan att ha några barn, så ska den dödes hustru inte gifta sig med en främmande man utanför släkten, utan hennes svåger ska gå in till henne och ta henne till hustru och uppfylla sin plikt som svåger mot henne. Matt. 22:24f. Mark. 12:19f. Luk. 20:28f.

6. Och det ska ske, *att* den första sonen hon föder ska få den döde broderns namn, för att hans namn inte ska utplånas i Israel.

7. Men om mannen inte vill ta sin svägerska till hustru, då ska hans svägerska gå upp till stadsporten, till de äldste och säga: Min svåger vägrar att föra sin broders namn vidare i Israel. Han vill inte uppfylla sin plikt som min svåger. Rut 4:5f.

8. Då ska de äldste i staden kalla på honom och tala med honom. *Om* han står fast och säger: Jag vill inte ta henne,

9. då ska hans svägerska gå fram till honom inför de äldste och dra hans sko av hans fot och spotta honom i ansiktet och svara honom och säga: Så gör man med den man som inte vill föra sin brors släkt vidare.

10. Hans namn ska sedan i Israel kallas: Den barfotades släkt*.

*KJV: huset till honom som blev av med sin sandal.

11. Om två män slåss med varandra, och den enes hustru kommer för att rädda* sin man från den andra som slår honom och hon räcker ut sin hand och fattar tag i hans könsdelar,

*KJV: befria.

12. då ska du hugga av henne handen och du ska inte visa *hennes* något medlidande.

13. Du ska inte ha två slags vikter i din börs, en stor och en liten,

3 Mos. 19:36. Ords. 20:23. Hes. 45:10.

14. Du ska inte ha två slags efamått i ditt hus, ett större och ett mindre.

15. Full och rätt vikt ska du ha, och fullt och rätt efamått ska du ha, för att du må leva länge i det land som HERREN, din Gud, ger dig,

16. för en avskyvärdhet inför HERREN, din Gud, *är* alla som gör på detta sätt *och* var och en som gör orätt.

Ords. 11:1.

17. Kom ihåg vad Amalek gjorde mot dig på vägen när ni drog ut från Egypten,

18. hur han gick emot dig på vägen och slog dina bakre led, alla de svaga som hade blivit efter när du *var* utmattad och trött, och han fruktade inte Gud.

2 Mos. 17:8f.

19. Därför ska det ske, när HERREN, din Gud, har låtit dig få ro för alla dina fiender runt omkring i det land som HERREN, din Gud, ger dig *till* arvedel för att ta i besittning, *att* du ska utplåna minnet av Amalek under himlen. Glöm inte *detta!*

1 Sam. 15:2f.

Kapitel 26

Förstlingsfrukt och tionde. Förbundet förstärks.

När du *har* kommit in i det land som HERREN, din Gud, ger dig *till* arvedel och du tar det i besittning och bosätter dig där, ska detta ske:

2. Du ska ta av det första av markens alla frukter, som du skördar från ditt land som HERREN, din Gud, ger dig, och lägga *det* i en korg och gå till den plats som HERREN, din Gud, väljer

ut och där han vill låta sitt namn bo.

2 Mos. 23:16f, 34:26. 3 Mos. 23:10f.

3. Och du ska gå till den som är präst på den tiden och säga till honom: I dag tillkännager jag för HERREN, din Gud, att jag har kommit till det land, som HERREN med ed har lovat våra fäder att ge oss.

4. Och prästen ska ta korgen ur din hand och sätta ner den inför HERRENS, din Guds, altare.

5. Inför HERREN, din Gud, ska du sedan säga: Min far *var* en aramé*, som höll på att förgås. Han drog ner till Egypten och vistades där med en liten skara, och där blev han ett stort, mäktigt och talrikt folk.

1 Mos. 46:5f.

*KJV: syrier. KXII: Syrierna ville förgöra min fader.

6. Men egyptierna behandlade oss illa och förtryckte oss och lade hårt slavarbete på oss.

2 Mos. 1:13f.

7. Då ropade vi till HERREN, våra faders Gud, och HERREN hörde vår röst och såg vårt lidande, vår möda och vårt förtryck.

2 Mos. 2:23f.

8. Och HERREN förde oss ut ur Egypten med stark hand och uträckt arm, med stor förskräckelse och med tecken och under.

9. Han förde oss till denna plats och gav oss detta land, ett land som flödar av mjölk och honung.

10. Och se, nu har jag fört hit den första frukten från det land som du, HERRE, har gett mig. Och du ska sätta ner den inför HERREN, din Gud, och tillbe inför HERREN, din Gud.

11. Över allt det goda som HERREN, din Gud, har gett dig och ditt hus ska du glädja dig, både du och leviten och främlingen som du *har* hos dig.

12. När du har fullbordat att ge allt

tionde av din skörd i tredje året, *som är* året för tiondegivandet, och du har gett *det* åt leviten, främlingen, den faderlöse och änkan så att de kan äta och bli mätta i dina städer,

3 Mos. 27:30f. 5 Mos. 14:28f. Hebr. 7:5f.

13. då ska du säga inför HERREN, din Gud: Jag har fört bort från *mitt* hus det heliga, och jag har även gett det åt leviten och främlingen, åt den faderlöse och änkan, helt enligt dina bud som du har befallt mig. Jag har inte överträtt dina bud och inte heller har jag glömt *dem*.

14. Jag har inte ätit något av det under min sorg, och jag har inte fört bort *något* av det för orent *bruk*, inte heller har jag gett något av det för de döda. Jag har lyssnat till HERRENS, min Guds, röst *och* i allt gjort så som du har befallt mig.

15. Se ner från din heliga boning, från himlen, och välsigna ditt folk Israel, och det land som du har gett oss, så som du med ed lovade våra fäder, ett land som flödar av mjölk och honung.

16. I dag befaller HERREN, din Gud, dig att följa dessa stadgar och lagar*. Därför ska du hålla fast vid och följa dem av hela ditt hjärta och av hela din själ.

*KJV: domar.

17. Du har i dag försäkrat att HERREN ska vara din Gud, och att du ska vandra på hans vägar och hålla hans stadgar, hans bud och hans lagar och lyda hans röst.

18. Och HERREN har i dag försäkrat dig att du ska vara hans egendomsfolk, så som han har lovat dig, och att *du* ska hålla alla hans bud,

2 Mos. 19:5f.
5 Mos. 7:6, 14:2.

19. och han ska upphöja dig över

alla folk som han har gjort, till pris, berömmelse och ära, och att du ska vara ett heligt folk åt HERREN, din Gud, så som han har sagt.

5 Mos. 28:1. Sef. 3:20.

Kapitel 27

Lagens stenar. Välsignelse och förbannelse på bergen Gerissim och Ebal.

Mose och de äldste av Israel befallde folket och sa: Håll alla de bud som jag befäller er i dag.

2. Och det ska ske, på den dagen när ni går över Jordan till det land som HERREN, din Gud, ger dig, att du ska resa upp stora stenar åt dig och kalka dem vita.

3. Efter att du har gått över ska du på dem skriva alla ord i denna lag, så att du kan komma in i det land HERREN, din Gud, ger dig, ett land som flödar av mjölk och honung, så som HERREN, dina fäders Gud, har lovat dig.

4. Därför ska det ske, när ni har gått över Jordan, *att* ni ska resa upp dessa stenar på berget Ebal som jag i dag ger er befallning om, och du ska kalka dem vita.

5. Där ska du bygga ett altare åt HERREN, din Gud, ett altare av stenar som du inte ska bearbeta med *något* järnredskap.

2 Mos. 20:25.

6. Av hela stenar ska du bygga HERRENS, din Guds, altare, och på det ska du offra brännoffer åt HERREN, din Gud.

7. Du ska offra tackoffer* och du ska äta och glädja dig där inför HERREN, din Gud.

*KJV: fredsoffer.

8. Och på stenarna ska du klart och tydligt skriva alla ord i denna lag.

9. Mose och de levitiska prästerna talade till hela Israel och sa: Ge akt på och lyssna, o Israel! I dag har du blivit HERRENS, din Guds, folk.

10. Därför ska du lyda HERRENS, din Guds, röst och göra efter hans bud och stadgar som jag i dag befäller dig. 5 Mos. 26:16f.

11. Samma dag befälde Mose folket och sa:

12. Dessa ska stå på berget Gerissim för att välsigna folket när ni har gått över Jordan: Simeon, Levi, Juda, Isaskar, Josef och Benjamin. 5 Mos. 11:29. Jos. 8:33f.

13. Och dessa ska stå berget Ebal för att förbanna: Ruben, Gad, Aser, Sebulon, Dan och Naftali.

14. Leviterna ska tala till alla män i Israel och med hög röst säga:

15. Förbannad *är* den man som gör *en* utskuren eller gjuten avgudabild, en styggelse för HERREN, ett verk av en konstnärns händer, och sätter upp *den* i hemlighet. Och allt folket ska svara och säga: Amen.

16. Förbannad *är* den som föraktar sin far eller sin mor. Och allt folket ska säga: Amen. 2 Mos. 20:12, 21:17. 3 Mos. 20:9. Ords. 20:20. Matt. 15:4.

17. Förbannad *är* den som flyttar sin nästas gränstenar. Och allt folket ska säga: Amen.

18. Förbannad *är* den som leder en blind vilse på vägen. Och allt folket ska säga: Amen. 3 Mos. 19:14.

19. Förbannad *är* den som förvränger rätten för främlingen, den faderlöse och änkan. Och allt folket ska säga: Amen.

20. Förbannad *är* den som ligger med sin fars hustru, för han lyfter på sin

fars täcke. Och allt folket ska säga: Amen. 3 Mos. 18:8. 5 Mos. 22:30. Hes. 22:10.

21. Förbannad *är* den som har sexuell umgänge med något djur. Och allt folket ska säga: Amen. 2 Mos. 22:19. 3 Mos. 18:23.

22. Förbannad *är* den som ligger med sin syster, sin fars dotter eller sin mors dotter. Och allt folket ska säga: Amen. 3 Mos. 18:9.

23. Förbannad *är* den som ligger med sin svärmor. Och allt folket ska säga: Amen.

24. Förbannad *är* den som i hemlighet slår ihjäl* sin nästa. Och allt folket ska säga: Amen. 2 Mos. 21:12f. 3 Mos. 24:17. 4 Mos. 35:20f. *KJV: slår.

25. Förbannad *är* den som mot betalning slår ihjäl en oskyldig. Och allt folket ska säga: Amen. Ps. 26:10.

26. Förbannad *är* den som inte håller denna lags ord och gör efter dem. Och allt folket ska säga: Amen. Jer. 11:3. Dan. 9:11. Gal. 3:10.

Kapitel 28

Välsignelse och förbannelse.

Och det ska ske, om du noggrant lyssnar till HERRENS, din Guds, röst, genom att noggrant följa alla hans bud som jag i dag befäller dig, att HERREN, din Gud, ska upphöja dig över alla folk på jorden,

2. och alla dessa välsignelser ska nå dig och komma över dig, om du lyssnar till HERRENS, din Guds, röst: 3 Mos. 26:3f.

3. Välsignad *ska* du *vara* i staden och välsignad ute på landet.

4. Välsignade *ska* de barn *vara som du får*, grödan från din mark och djuren

som föds, kornas kalvar och lammen i din hjord.

5. Välsignad *ska* din korg och ditt baktråg *vara*.

6. Välsignad *ska* du *vara* vid din ingång och välsignad *ska* du *vara* vid din utgång. Ps. 121:8.

7. Dina fiender som reser sig upp mot dig, *ska* HERREN låta bli slagna inför dig. På en väg *ska* de dra ut mot dig, men på sju vägar *ska* de fly för dig.

8. HERREN *ska* befalla att du får välsignelse över dig i dina förrådshus och i allt vad du företar dig. Han *ska* välsigna dig i det land som HERREN, din Gud, ger dig.

9. HERREN *ska* upprätta dig till ett heligt folk åt sig, så som han med ed har lovat dig, om du håller HERRENS, din Guds, bud och vandrar på hans vägar.

10. Och alla folk på jorden *ska* se att du är uppkallad efter HERRENS namn och de *ska* frukta för dig.

11. HERREN *ska* ge dig överflöd i ägodelar, genom de barn *du får*, de djur som föds och den skörd du bärgar från din mark i det land som HERREN med ed har lovat dina fäder att ge dig. 5 Mos. 30:9.

12. HERREN *ska* öppna för dig sitt rika förrådshus, himlen, för att ge regn åt ditt land i rätt tid och för att välsigna dig i allt det du företar dig. Du *ska* låna ut till många folk men själv *ska* du inte låna av någon.

13. HERREN *ska* göra dig till huvud och inte till svans. Du *ska* endast vara över och inte vara under, om du lyssnar till HERRENS, din Guds, bud som jag i dag befäller dig, så att du håller och följer *dem*.

14. Och du *ska* inte vika av vare sig *till* höger eller vänster, från de ord som jag i dag befäller dig, så att du följer andra gudar för att tjäna dem.

15. Men om du inte lyder HERRENS, din Guds, röst så att du håller och följer alla hans bud och hans stadgar som jag i dag befäller dig, så *ska* detta ske: Alla dessa förbannelser *ska* nå dig och komma över dig:

3 Mos. 26:14. Jos. 23:15. Klag. 2:17. Dan. 9:11. Mal. 2:2.

16. Förbannad *ska* du *vara* i staden och förbannad ute på landet.

17. Förbannad *ska* din korg och ditt baktråg *vara*.

18. Förbannad *ska* de barn *vara som du får*, grödan från din mark och kornas kalvar och lammen i din hjord.

19. Förbannad *ska* du *vara* vid din ingång och förbannad *ska* du *vara* vid din utgång.

20. HERREN *ska* sända förbannelse, förvirring och straff över dig i allt vad du företar dig, tills du förgörs och tills du snabbt förgås på grund av de onda gärningar du har gjort genom att överge mig.

21. HERREN *ska* låta pesten förfölja dig tills han har utrotat dig ur det land dit du går för att ta det i besittning.

22. HERREN *ska* slå dig med tärande sjukdom, med feber, med inflammation, med frossa, med svärd, med sot och med rost. Detta *ska* förfölja dig tills du förgås.

23. Himlen över ditt huvud *ska* vara *som* koppar, och jorden som är under dig *ska vara som* järn. 3 Mos. 26:19.

24. HERREN *ska* låta regnet över ditt land bli till damm och stoft. Från himlen *ska* det komma ner över dig, tills du blir utplånad.

25. HERREN ska låta dig bli slagen inför dina fiender. På en väg ska du dra ut mot dem, men på sju vägar ska du fly för dem och du ska föras bort till alla riken på jorden.

Jer. 15:4, 24:9, 29:18, 34:17.

26. Dina dödas kroppar ska bli till mat åt alla himlens fåglar och åt markens djur, och ingen ska skrämman bort *dem*.

27. HERREN ska slå dig med bölder som i Egypten, med svulster, med skabb och klåda som du inte kan bli botad från.

2 Mos. 9:9.

28. HERREN ska slå dig med vanvett, blindhet och med sinnesförvirring*.

Rom. 1:28. *KJV: bestörtning i hjärtat.

29. Du ska famla mitt på ljusa dagen, som en blind famlar i mörkret. Du ska inte ha framgång på dina vägar. Du ska bara bli förtryckt och plundrad så länge du lever, och ingen ska hjälpa dig.

30. Du ska trolova dig med en kvinna, men en annan man ska ligga med henne. Du ska bygga ett hus, men du ska inte få bo i det. Du ska plantera en vingård, men inte få skörda några druvor från den.

5 Mos. 20:6f.

31. Din ox ska slaktas inför dina ögon, men du ska inte få äta av den. Din åsna ska rövas bort från dig i din åsyn och du ska inte få den tillbaka. Dina får ska ges till dina fiender och ingen ska hjälpa dig.

32. Dina söner och döttrar ska utlämnas åt ett främmande folk, och dina ögon ska se det och *ivrigt längta* efter dem dagen lång, men du ska stå maktlös.

33. Ett folk som du inte känner ska äta frukten av din mark och allt ditt arbete, och du ska bara bli förtryckt

och misshandlad hela tiden.

34. Och du ska bli vanvettig av den syn som dina ögon ska få se.

35. HERREN ska slå dig med elakartade bölder på dina knän och ben som inte kan läkas, från fotsulan ända till hjässan.

36. Till ett folk, som varken du eller dina fäder har känt ska HERREN föra dig och din kung, som du har gjort till din härskare, och där ska du tjäna andra gudar, trä och sten.

5 Mos. 4:28.

37. Och du ska bli till häpnad, ett ordspråk och ett ordstäv bland alla de folk, som HERREN ska föra dig till.

1 Kung. 9:7. Jer. 24:9, 25:9.

38. På åkern ska du föra ut mycket säd, men du ska skörda litet, för gräshoppor ska äta upp den.

Mika 6:15. Hagg. 1:6.

39. Du ska plantera vingårdar och arbeta i *dem*, men du ska varken dricka *av* vinet eller skörda *druvorna*, för maskar ska äta upp dem.

40. Du ska ha olivträd över hela ditt land, men du ska inte få smörja *dig* med oljan, för dina olivträd ska mista *sin frukt*.

41. Du ska bli far till söner och döttrar, men du ska inte få behålla* *dem*, för de ska föras bort i fångenskap.

*KJV: du ska inte kunna glädja dig åt dem.

42. Alla dina träd och grödan från ditt land ska gräshoppor göra slut på.

43. Främlingen, som *bor* hos dig, ska höja sig över dig allt högre och högre, men du ska sjunka allt djupare och djupare.

44. Han ska ge lån till dig, men du ska inte ge lån till honom. Han ska bli huvudet och du ska bli svansen.

45. Dessutom ska alla dessa för-

bannelser nå dig, förfölja dig och komma över dig tills du har utplånats, eftersom du inte lydde HERRENS, din Guds, röst så att du höll hans bud och hans stadgar, som han befallde dig.

46. Och de ska vara till tecken och under på dig och på dina efterkommande till evig tid.

47. Eftersom du inte tjänade HERREN, din Gud, med glädje och hjärtans lust när du hade överflöd på allt,

48. därför ska du tjäna dina fiender, som HERREN ska sända mot dig, under hunger, törst, nakenhet och brist på allt. Och han ska lägga ett järnok på din nacke, tills han har utplånat dig.

49. HERREN ska sända ett folk mot dig långt bortifrån jordens ända, så som örnen flyger, ett folk vars språk du inte förstår,

50. ett folk med bister uppsyn, som inte ska ta hänsyn till de gamle och inte heller visa förbarmande med de unga.

51. De ska äta de djur som föds hos dig och grödan från din mark tills du har utplånats. De ska inte heller lämna kvar åt dig *vare sig* säd, vin eller olja *eller* kornas kalvar eller lammen i din hjord, tills de har gjort slut på dig.

52. De ska belägra dig i alla dina städer till dess att dina höga och befästa murar som du sätter din lit till, faller i hela ditt land. De ska belägra alla dina städer över hela ditt land, som HERREN, din Gud, har gett dig.

53. Under den belägring och det trångmål som dina fiender ska försätta dig i ska du äta din egen livsfrukt, köttet av dina söner och dina döttrar,

som HERREN, din Gud, har gett dig.

3 Mos. 26:29. 2 Kung. 6:28f.

Jer. 19:9. Klag. 2:20, 4:10.

54. Den man bland er *som är* vek och mycket bortskämd ska missunnsamt se på sin broder och på hustrun i hans famn och på återstående barn som han ännu har kvar,

55. att han inte vill dela med sig till någon av dem av sina barns kött som han ska äta, eftersom han inte har något annat kvar under den belägring och trångmål som dina fiender ska försätta dig i alla dina städer.

56. Den kvinnan bland er som är vek och bortskämd, så bortskämd och vek att hon inte ens skulle försöka sätta sin fot på marken, ska med ont öga se på sin man i sin famn och på sin son och sin dotter,

57. och på sin efterbörd som kommer ut ur hennes sköte och på sina barn som hon ska föda. För i brist på allt annat ska hon äta dem i hemlighet under den belägring och trångmål som din fiende ska försätta dig i alla dina städer.

58. Om du inte noggrant följer alla ord i denna lag som är skrivna i denna bok, så att du fruktas detta härliga och fruktansvärda namn, HERREN, din Gud,

59. då ska HERREN låta plågor utöver det vanliga komma över dig och dina efterkommande, stora och långvariga plågor, elakartade och långvariga sjukdomar.

60. Dessutom ska han låta Egyptens alla farsoter som du var rädd för komma tillbaka över dig och de ska hålla dig i sitt grepp.

61. Även alla sjukdomar och plågor

som inte *är* skrivna i denna lagbok, ska HERREN låta komma över dig tills du utplånats.

62. Det ska bara bli kvar ett fåtal av er som förut var talrika som stjärnorna på himlen, därför att du inte ville lyda HERRENS, din Guds, röst. 5 Mos. 10:22.

63. Och det ska ske *att* liksom HERREN glädde sig över att låta det gå er väl och göra er talrika, så ska HERREN glädja sig över att fördärva och utplåna er, och ni ska ryckas bort från det land du nu kommer till för att ta i besittning. Ords. 1:26.

64. HERREN ska sprida ut dig bland alla folk, från jordens ena ända till den andra, och där ska du tjäna andra gudar, som varken du eller dina fäder har känt, trä och sten. 5 Mos. 4:27. Neh. 1:8.

65. Och bland dessa folk ska du inte få ro, inte heller någon vila för din fot, utan HERREN ska där ge dig ett bävande hjärta, förtvinande ögon och en bedrövad själ.

66. Ditt liv ska hänga på en skör tråd inför dig. Dag och natt ska du frukta och inte veta säkert om du får leva.

67. På morgonen ska du säga: Om det ändå vore kväll! – och på kvällen: Om det ändå vore morgon! - på grund av den fruktan som skrämmer ditt hjärta och för den syn som du ska se med dina ögon.

68. Och HERREN ska föra dig tillbaka till Egypten på skepp, på den väg om vilken jag sa till dig: Du ska inte se den någon mer gång. Där ska ni säljas till era fiender som slavar och slavinnor, men ingen vill köpa *er*. 5 Mos. 17:16.

Kapitel 29

Förbundet förnyas.

Dessa *är* orden i det förbund, som HERREN befallde Mose att sluta med Israels barn i Moabs land, förutom det förbund, som han hade slutit med dem vid Horeb. 5 Mos. 5:2.

2. Och Mose kallade samman hela Israel och sa till dem: Ni har sett allt vad HERREN har gjort inför era ögon i Egyptens land med farao, med alla hans tjänare och med hela hans land. 2 Mos. 19:4.

3. De stora prövningarna som du har sett med egna ögon, tecknen och de stora undren. 5 Mos. 7:19.

4. Men ännu till denna dag har HERREN inte gett er hjärtan som förstår, ögon som kan se, och öron som kan höra. Jes. 6:10. Rom. 11:8.

5. Jag ledde er i öknen i fyrtio år. Era kläder blev inte utslitna på er, och era skor blev inte utnötta på era fötter. 5 Mos. 8:4.

6. Ni åt inte bröd och inte heller drack ni vin eller stark dryck, för att ni skulle förstå att jag *är* HERREN, er Gud.

7. Och när ni kom till denna plats, drog Sihon, kungen i Hesbon och Og, kungen i Basan, ut i strid mot oss, men vi slog dem. 4 Mos. 21:21f. 5 Mos. 2:30f.

8. Vi intog deras land och gav det till arvedel åt rubeniterna och gaditerna och åt den ena hälften av Manasses stam. 4 Mos. 32:33. 5 Mos. 3:12-13.

9. Därför ska ni hålla detta förbunds ord och göra efter dem, så att ni får framgång i allt vad ni gör. 5 Mos. 4:6. Jos. 1:7. 1 Kung. 2:3.

10. Ni står alla i dag inför HERREN, er Gud: era huvudmän i era stammar,

era äldste och era ledare, alla män i Israel,

11. era barn, era hustrur och främlingen som *är* i ditt läger, både din vedhuggare och din vattenbärare,

12. för att du ska träda in i förbundet med HERREN, din Gud, ett edsförbund som HERREN, din Gud, sluter med dig i dag,

13. att han i dag ska upprätta dig till ett folk åt sig själv och *att* han ska vara din Gud så som han har sagt dig, och som han med ed har lovat dina fäder Abraham, Isak och Jakob.

14. Och det är inte bara med er som jag sluter detta förbund, detta edsförbund,

15. utan både med *dem* som i dag står här med oss inför HERREN, vår Gud, och med *dem* som inte *är* här med oss i dag.

16. För ni vet hur vi bodde i Egyptens land och hur vi drog igenom bland hednafolken som ni drog förbi,

17. och ni såg deras avskryvårdheter och deras avgudar som *finns* hos dem, trä och sten, silver och guld.

18. Därför ska det inte finnas någon man eller kvinna bland er, någon släkt eller stam, som i dag vänder sitt hjärta bort från HERREN, vår Gud, för att gå bort *och* tjäna dessa folks gudar, för att det inte ska finnas någon rot bland er som frambringar gift* och malört,

Apg. 8:23. Hebr. 12:15.

*KJV och KXII: galla.

19. så att det sker när någon hör orden i denna förbannelse, att han välsignar sig i sitt hjärta och säger: Jag ska ha frid även om jag vandrar så som mitt eget hjärta har lust till, att lägga fylleri till törsten,

Job 15:16.

20. då ska HERREN inte vara villig att förlåta honom, utan HERRENS vrede och hans nitälskan ska då blossa upp mot den mannen. Och alla förbannelser som är skrivna i denna bok, ska vila på honom, och HERREN ska utplåna hans namn under himlen.

21. Och HERREN ska avskilja honom från alla Israels stammar till fördärv enligt alla förbannelserna i förbundet som är uppskrivet i denna lagbok,

22. så att den kommande generationen av era barn som ska växa upp efter er, och främlingen som ska komma från ett avlägset land, ser detta lands plågor och sjukdomar som HERREN har lagt på det, ska säga:

23. Hela landet *är* förbränt med svavel och salt, det är inte besått, ingenting spirar, inte heller växer något gräs där, en ödeläggelse som när HERREN i sin vrede och harm ödelade Sodom och Gomorra, Adma och Sebojim.

¹ Mos. 19:24f. Jes. 1:7.

24. Även alla folk ska säga: Varför har HERREN gjort så mot detta land? Varför denna stora glödande vrede?

25. Då ska man svara: Därför att de övergav förbundet med HERREN, sina fäders Gud, som han slöt med dem när han förde dem ut ur Egyptens land,

¹ Kung. 9:8. Jer. 22:8f.

26. för de gick bort och tjänade andra gudar och tillbad dem, gudar som de inte kände och *som* han inte hade gett dem.

27. Därför upptändes HERRENS vrede mot detta land, så att han lät alla de förbannelser, som är skrivna i denna bok komma över det.

28. Och HERREN ryckte upp dem ur deras land, med vrede och harm och

stor förbittring, och kastade dem bort till ett annat land, så som *det är* denna dag.

29. Det som är fördolt *hör* HERREN, vår Gud, *till*. Men *det som är* uppenbarat *tillhör* oss och våra barn till evig tid, för att *vi* ska följa alla ord i denna lag.

Ps. 147:19-20.

Kapitel 30

Valet mellan välsignelse och förbannelse, mellan liv och död.

Och det ska ske, när allt detta kommer över dig, välsignelsen och förbannelsen, som jag har förelagt dig, och du ska minnas *dem* bland alla folk dit HERREN din Gud har fördrivit dig,

3 Mos. 26:40f.

2. och du ska vända tillbaka till HERREN, din Gud, och lyda hans röst i allt vad jag i dag befäller dig, både du och dina barn, av hela ditt hjärta och med hela din själ,

3. då ska HERREN, din Gud, föra dig tillbaka från din fångenskap och förbarma sig över dig. HERREN, din Gud ska åter samla dig från alla folk, dit han har skingrat dig.

Ps. 106:45. Jer. 29:14, 32:37.

4. Även om dina fördrivna skulle vara vid himlens ände, ska HERREN, din Gud, samla dig därifrån och hämta dig därifrån.

Neh. 1:9. Jes. 43:6.

5. HERREN, din Gud, ska föra dig in i det land som dina fäder har haft till besittning och du ska besitta det, och han ska låta det gå dig väl och göra dig talrik, mer än dina fäder.

6. Och HERREN, din Gud, ska omskära ditt hjärta och dina efter-

kommandes hjärtan, så att du älskar HERREN, din Gud, av hela ditt hjärta och av hela din själ, för att du ska få leva.

5 Mos. 10:16. Jer. 4:4, 32:39.

Hes. 11:19, 36:26. Rom. 2:29.

7. Och HERREN, din Gud, ska lägga alla dessa förbannelser på dina fiender och på dem som hatar dig och förföljer dig.

8. Du ska vända tillbaka och lyda HERRENS röst och följa alla hans bud som jag befäller dig i dag.

9. HERREN, din Gud, ska ge dig överflöd i allt vad du företar dig, genom barnen du får, djuren som föds och grödan från ditt land dig till godo, för HERREN ska åter glädja sig över att låta det gå dig väl, så som han glädde sig över dina fäder,

5 Mos. 28:11. Jer. 32:41.

10. när du lyssnar till HERRENS, din Guds, röst och håller hans bud och stadgar som är skrivna i denna lagbok, *och* om du vänder om till HERREN, din Gud, med hela ditt hjärta och med hela din själ.

1 Kung. 8:47-48.

11. För det bud som jag i dag befäller dig *är* inte fördolt för dig och inte heller *är* det långt borta. Jes. 45:19, 48:19.

12. Det *är* inte i himlen, så att du behöver säga: Vem vill fara upp för oss till himlen och hämta det åt oss så att vi kan höra och göra det?

Rom. 10:6-8.

13. Det *är* inte heller på andra sidan av havet så att du behöver säga: Vem ska fara över havet åt oss och hämta det till oss, så att vi kan höra och göra det?

14. Utan ordet *är* dig mycket nära, i din mun och i ditt hjärta, så att du kan göra efter det.

Rom. 10:8.

15. Se, jag lägger i dag fram för dig livet och vad gott är, döden och vad ont är,

16. i det jag befäller dig i dag att älska HERREN, din Gud, och att vandra på hans vägar och hålla hans bud, hans stadgar och hans lagar, så att du må leva och bli talrik, och HERREN, din Gud, ska välsigna dig i det land dit du kommer för att ta det i besittning.

17. Men om ditt hjärta vänder sig bort så att du inte vill höra, utan låter dig förföras till att tillbe andra gudar och tjäna dem,

18. så varnar jag er i dag, att ni sannerligen ska förgås. Ni kommer inte att få leva länge i det land dit du drar över Jordan för att komma in i det och ta det i besittning.

19. Jag tar i dag himmel och jord till vittne mot er *att* jag har förelagt dig liv och död, välsignelse och förbannelse. Välj därför livet, så att du och dina efterkommande får leva,

5 Mos. 4:26, 11:26.

20. genom att du älskar HERREN, din Gud, och lyder hans röst och håller dig till honom. För han *är* ditt liv och dina dagars längd, så att du får bo i det land som HERREN med ed har lovat dina fäder Abraham, Isak och Jakob, att ge dem.

Kapitel 31

Mose förordnar Josua till sin efterträdare och överlämnar lagens bok åt leviterna.

Och Mose gick och talade dessa ord till hela Israel:

2. Han sa till dem: Jag *är* i dag 120 år gammal. Jag kan inte mer dra ut och vända åter. HERREN har också sagt

till mig: Du ska inte gå över denna Jordan.

4 Mos. 20:12, 27:12f.

5 Mos. 3:27, 32:52, 34:7.

3. HERREN, din Gud, ska själv gå över framför dig. Han ska utrota dessa folk för dig, och du ska inta dem. Josua ska gå över framför dig, så som HERREN har sagt.

4 Mos. 27:18f.

4. Och HERREN ska göra med dem som han gjorde med Sihon och med Og, amoreernas kungar, och med deras land, som han förstörde.

4 Mos. 21:24, 21:35.

5. HERREN ska överlämna dem inför er för att ni ska göra med dem i enlighet med alla de bud, som jag har befallt er.

5 Mos. 7:2f.

6. Var starka och frimodiga, frukta inte och var inte heller förskräckta för dem, för HERREN, din Gud, går själv med dig. Han ska inte svika dig och inte heller överge dig.

5 Mos. 7:21.

Jos. 1:6. Hebr. 13:5.

7. Och Mose kallade på Josua och sa till honom inför hela Israel: Var stark och frimodig, för du ska gå med detta folk in i det land, som HERREN med ed har lovat deras fäder att ge dem, och du ska låta dem få det till arvedel.

4 Mos. 27:18f. 5 Mos. 1:38, 3:28. Jos. 1:6.

8. Och HERREN, han *är* den som går framför dig, han ska vara med dig, han ska inte svika dig och inte heller överge dig. Frukta inte och var inte heller förfärad.

9. Och Mose skrev denna lag och gav den till prästerna, Levis söner, som bar HERRENS förbundsark, och till alla Israels äldste.

5 Mos. 31:24f.

10. Och Mose befallde dem och sa: Vid slutet av *vart* sjunde år, på friårets bestämda tid, vid lövhyddohögtiden,

5 Mose 15:1.

11. då hela Israel kommer för att träda fram inför HERREN, din Gud, på den plats som han väljer ut, då ska du läsa upp denna lag inför hela Israel medan de hör på.

Neh. 8:1f.

12. Samla folket, män, kvinnor och barn och de främlingar, som *finns* inne i dina städer, så att de får höra och så lär sig frukta HERREN, er Gud, och noggrant följer alla ord i denna lag,

13. och *så att* deras barn, som inte känner den, *också* får höra den och lär sig att frukta HERREN, er Gud, så länge ni lever i det land, dit ni drar över Jordan för att ta det i besittning.

14. Och HERREN sa till Mose: Se, tiden närmar sig då du ska dö. Kalla på Josua och ställ er i uppenbarelsetältet*, så ska jag ge honom hans uppdrag. Och Mose och Josua gick och ställde sig i uppenbarelsetältet*.

**KXII: vittnesbördets tabernakel.*

15. Och HERREN visade sig i tabernaklet i en molnstod, och molnstoden blev stående över ingången till tabernaklet.

16. Och HERREN sa till Mose: Se, du ska gå till vila hos dina fäder, och detta folk ska stå upp och löpa i hor efter främlingarnas gudar i det land, dit de kommer *för att vara* bland dem. De ska överge mig och bryta mitt förbund, som jag har slutit med dem.

17. Då ska min vrede upptändas mot dem på den dagen, och jag ska överge dem och dölja mitt ansikte för dem och de ska förgås. Många olyckor och lidanden ska drabba dem, så att de ska säga på den dagen: Har inte alla dessa olyckor drabbat oss därför att vår Gud inte är med oss?

18. På den dagen ska jag sannerligen dölja mitt ansikte på grund av allt det onda, som de har gjort genom att de har vänt sig till andra gudar.

19. Skriv därför nu upp åt er denna sång, och lär Israels barn den. Lägga den i deras mun, så att denna sång kan vara för mig ett vittne mot Israels barn,

20. för när jag har fört dem in i det land som jag med ed lovade deras fäder, där mjölk och honung flödar, och de äter sig mätta och blir feta, då ska de vända sig till andra gudar och tjäna dem. De ska förakta* mig och bryta mitt förbund.

**KJV: reta upp.*

21. Och det ska ske, när många olyckor och lidanden ska drabba dem, att denna sång ska vittna mot dem som ett vittne, för deras barn ska ha den på sina läppar *och* inte glömma den, för jag känner deras tankar, som de redan nu umgås med, innan jag har fört dem in i det land som jag med ed har lovat dem.

22. Därför skrev Mose ner denna sång samma dag och lärde Israels barn den.

23. Och han gav Josua, Nuns son, hans uppdrag och sa: Var stark och frimodig, för du ska föra Israels barn in i det land, som jag med ed har lovat dem, och jag ska vara med dig.

24. Och det skedde, när Mose hade avslutat att skriva ner orden i denna lag i en bok, ända till slutet,

25. att Mose befallde leviterna, som bar HERRENS förbundsark, och sa:

26. Ta denna lagbok och lägg den vid sidan av HERRENS, er Guds, förbundsark, för att den ska finnas där som ett vittne mot dig,

27. för jag vet hur upprorisk och hårdnackad du är. Se, ännu medan jag lever bland er, har ni varit upproriska mot HERREN. Och hur mycket mer ska ni inte bli det efter min död?

28. Samla alla äldste i era stammar och era ledare hos mig, så att jag kan tala dessa ord medan de hör på och så ta himmel och jord till vittnen mot dem,

29. för jag vet, att efter min död ska ni bringa er själva i fördärv och avvika från den väg som jag har befallt er att gå. Olycka ska drabba er i den sista tiden, därför att ni kommer att göra det som är ont i HERRENS ögon och väcka hans vrede genom era händers gärningar.

30. Och Mose talade orden i denna sång medan hela Israels menighet hörde på från början till slut:

Kapitel 32

Moses avskedssång.

Lyssna, ni himlar, jag vill tala, och hör du jord orden från min mun!

Jes.1:2.

2. Låt min lära droppa som regnet, som daggen må mitt tal flöda, som duggregn över grönska, som regnskurar på gräs,

3. för HERRENS namn vill jag förkunna, ge ära åt vår Guds storhet!

4. *Han är* Klippan, fullkomliga *är* hans verk, för alla hans vägar *är* rätta. En trofast Gud, skild från allt ont, rättfärdig och rättvis *är* han.

Ps. 25:8, 92:16.

5. De har fördärvat sig själva, de är skamfläckar *och* inte hans barn, en motsträvig och fördärvad generation.

Jes.1:3f. Matt. 12:39, 17:17. Fil. 2:15.

6. Är det så ni återgäldar HERREN, du dåraktiga och ovisa folk? *Är* inte han din far, *som* har köpt dig? Har han inte danat och format dig?

7. Kom ihåg svunna tider, tänk på åren från släkt till släkt. Fråga din far, han ska berätta för dig, dina äldste, de ska säga dig det.

8. När den Högste fördelade åt folken deras arvslotter, när han skilde människors barn från varandra, då bestämde han folkens gränser efter antalet av Israels barn,

1 Mos. 11:8.

9. för HERRENS andel *är* hans folk, Jakob *är* hans arvslott.

2 Mos. 19:6. 1 Petr. 2:9.

10. Han fann honom i öknens land, i den vilda, ödsliga öknen. Han förde omkring honom, han undervisade honom, han bevarade honom som sin ögonsten.

Ps. 17:8.

11. Som en örn väcker upp sitt bo, svävar över sina ungar, breder ut sina vingar, tar dem och bär dem på sina vingar.

2 Mos. 19:4. Jes. 63:9.

12. Endast HERREN ledde honom och ingen främmande gud var med honom.

13. Han lät honom fara fram över jordens höjder, så att han kunde äta av markens gröda. Han lät honom suga honung ur klippan och olja ur den flinthårda klippan,

Ps. 81:17.

14. smör från korna, mjölk från fåren, med fett från lammerna, och baggarna och bockarna från Basans avelsdjur, med det bästa av vete, och du drack vindruvans rena blod.

15. Och Jesurun* blev fet och sparkade. Du blev fet, tjock och stinn, och han övergav Gud, *som* hade skapat honom, och föraktade sin frälsnings klippa.

*ett symboliskt namn på Israel.

16. De väckte upp hans nitälskan med främmande *gudar*, med avskyvärdheter väckte de hans vrede.

17. De offrade åt onda andar*, inte åt Gud, till *gudar* som de inte kände, till nya *gudar* som nyss kommit till som era fäder inte fruktade.

1 Kor. 10:20.

*KJV och KXII: *djävlar*.

18. Klippan, som födde dig, försummade du och du glömde bort Gud som formade dig.

19. När HERREN såg *detta*, avskydde han *dem* eftersom hans söner och döttrar hade förgat honom.

20. Han sa: Jag vill dölja mitt ansikte för dem. Jag vill se vilket slut *de får*, för de *är* en mycket fördärvad generation, barn i vilka ingen tro *finns*.

21. De har väckt min nitälskan med *sådant* som inte *är* Gud och de har väckt min vrede med sina fåfängligheter. Jag ska väcka deras nitälskan med dem som inte *är* folk, jag vill väcka deras vrede med ett dåraktigt folk.

Rom. 10:19.

22. För min vrede har tänt en eld, och den brinner till dödsrikets djup och förtär jorden med dess gröda och sätter bergens grundvalar i brand.

Jer. 15:14, 17:4.

23. Jag ska hopa olyckor över dem, mina pilar vill jag skjuta på dem.

Ps. 18:15. Hes. 14:21.

24. *De* ska förtvina av hunger, förtäras av feberns hetta och med bitter ödeläggelse. Jag ska också sända över dem vilddjurs tänder, med gift från ormar som krälar i stoftet.

25. Svärdet ute och skräcken inomhus ska ödelägga både ynglingar, jungfrur, spädbarn *och* grånade män.

26. Jag sa: Jag vill skingra dem, jag vill

göra så att minnet av dem utplånas bland människor,

27. om det inte vore för att jag fruktade från fiendens vrede, så att deras motståndare skulle missförstå det *och* säga: Vår upplyfta arm och inte HERREN har gjort allt detta.

28. Det *är* ett rådlöst folk och förstånd *finns* inte heller i dem.

29. O, att de vore visa *så att* de förstod detta *och* besinnade vilket slut som väntar dem.

30. Hur skulle en kunna jaga bort tusen och två driva tio tusen på flykt, om inte deras Klippa hade sålt dem och HERREN hade utlämnat dem?

31. För deras klippa *är* inte som vår Klippa, det kan även våra fiender själva döma om.

32. Deras vinstock *är* Sodoms vinstock och fälten *är* från Gomorra. Deras druvor *är* giftiga druvor, deras klasar *är* beska.

Jes. 1:8-10.

33. Deras vin *är* drakars etter och kobrors grymma gift.

34. *Är* inte detta i förvaring hos mig, förseglat bland mina skatter?

35. Min *är* hämnden och vederläggningen. När deras tid kommer ska deras fot vackla, för deras fördärv *är* nära och det som ska komma över dem kommer med hast.

Rom. 12:19.

Hebr. 10:30.

36. För HERREN ska döma sitt folk och förbarma sig över sina tjänare, när han ser att *deras* kraft *är* borta, och *att* ingen *finns kvar*, varken bunden eller fri.

1 Kung. 14:10.

1 Kung. 21:21. 2 Kung. 9:8, 14:26.

37. Och han ska säga: Var *är* deras *gudar*, *deras* klippa som de förtröstade på,

38. de som åt det feta av deras slaktoffer *och* drack vinet av deras drickoffer? Må de stå upp och hjälpa er *och* vara ert beskydd.

Dom. 10:14. Jer. 2:28.

39. Se nu, att jag, jag *är* Han, och *det finns* ingen Gud vid sidan av mig. Jag dödar och jag gör levande, jag sårar och jag helar. *Och det finns* inte heller *någon* som kan rädda ur min hand.

1 Sam. 2:6. Jes. 43:10, 45:5. Hos. 6:1.

40. För jag lyfter upp min hand mot himlen och säger: Jag lever för evigt.

41. Om jag vässar mitt blixtrande svärd och min hand griper till doms, ska jag ta hämnd på mina fiender och vedergälla dem som hatar mig.

42. Jag ska göra mina pilar berusade av blod, och mitt svärd ska mättas av kött *och* blod av de slagna och fångna, av fiendens* ledares huvuden.

*KJV: från hämndens begynnelse på fienden.

43. Jubla ni hedningar *med* hans folk, för han ska hämnas sina tjänares blod, och ska *med* hämnd vedergälla sina motståndare, och han ska vara barmhärtig mot sitt land *och* mot sitt folk.

Ps. 9:13, 67:5, 79:10.

Rom. 15:10. Upp. 19:2.

44. Tillsammans med Hosea, Nuns son, kom Mose och han talade alla orden i denna sång medan folket hörde på.

45. När Mose hade slutat att tala alla dessa ord till hela Israel,

46. sa han till dem: Lägg på era hjärtan alla de ord som jag vittnar för er i dag, så att ni befaller era barn att hålla fast vid och följa alla ord i denna lag,

5 Mos. 6:6, 11:18.

47. för det *är* inte ett tomt ord för er, utan det *är* ert liv. Genom detta ord ska ni leva länge i det land, dit ni går

över Jordan för att ta det i besittning.

Ords. 3:2. Joh. 6:63. Rom. 10:5. Hebr. 4:12.

48. Samma dag talade HERREN till Mose och sa:

49. Gå upp i Abarimbergen, *till* berget Nebo, som *ligger* i Moabs land, mitt emot Jeriko. Där ska du få se Kanaans land som jag ger till Israels barn som egendom.

4 Mos. 27:12-13.

50. Du ska dö på berget, dit du stiger upp, och du ska samlas till ditt folk, liksom din bror Aron dog på berget Hor och samlades till sitt folk,

4 Mos. 20:25f, 33:38.

51. därför att ni syndade mot mig bland Israels barn vid Meribas vatten vid Kadesh i öknen Sin, eftersom ni inte höll mig helig bland Israels barn.

4 Mos. 20:12-13, 27:14.

52. Du ska se landet framför *dig*, men du ska inte gå in i det land som jag ger till Israels barn.

Kapitel 33

Moses välsignelse.

Detta *är* den välsignelse, vilken gudsmannen Mose välsignade Israels barn före sin död.

2. Han sa: HERREN kom från Sinai, och från Seir steg han upp inför dem. Han strålade fram från berget Paran och han kom med mångtusen heliga, från hans högra hand *kom* en flammande lag till dem.

Dan. 7:10. Hab. 3:3.

3. Ja, han älskade folket, alla hans heliga *är* i din hand. De satte sig vid dina fötter och skall ta emot dina ord.

4. Mose befallde oss en lag, arvedelen för Jakobs menighet.

5. Han var kung i Jesurun, när

folkets ledare *och* Israels stammar var samlade.

6. Må Ruben leva och inte dö men må hans män bli få*.

**KJV: och låt inte hans män bli få.*

7. Detta är Judas *välsignelse*: och han sa: Hör, o HERRE, Judas röst, och låt honom komma till sitt folk. Låt hans händer vara tillräckliga för honom och bli du en hjälp *för honom* mot hans fiender.

1 Mos. 49:8f.

8. Och om Levi sa han: *Må* din Tummim och din Urim* *vara* med din helige som du prövade i Massa, *och* som du stred med vid Meribas vatten,

2 Mos. 17:2, 28:30. 4 Mos. 20:13.

**Se not. 2 Mos. 28:30.*

9. han som sa om sin far och om sin mor: Jag har inte sett dem, inte heller kändes vid sina bröder och inte heller kände sina egna barn, för de gav akt på ditt ord och höll ditt förbund.

2 Mos. 32:26-29. Mal. 2:4f. Matt. 10:37. Luk. 14:26.

10. De ska lära Jakob dina förordningar och Israel din lag. De ska bära fram rökelse för din näsa och heloffer på ditt altare.

11. Välsigna, o HERRE, hans kraft, och låt hans händers verk behaga dig! Krossa höfterna på hans motståndare och på dem som hatar honom, så att de inte kan resa sig igen.

12. Om Benjamin sa han: HERRENS älskade, ska bo i trygghet hos honom, *han* ska beskydda honom hela dagen lång och han ska bo mellan hans skuldror.

13. Och om Josef sa han: Välsignat av HERREN är hans land med himlens dyrbarheter, med dagg och med djupet som ligger nedanför,

1 Mos. 49:25.

14. med de ädlaste frukter *som* *mognat* av solen och med de ädlaste

grödor som växer månad *för månad**,

**KJV: månen.*

15. med det bästa från de urgamla bergen och med det yppersta från de eviga höjderna,

16. och med de rikedomar jorden ger och dess fullhet, och *med* hans välbehag som bodde i busken. Låt *välsignelsen* komma över Josefs huvud, över hans hjässa, *som var* utvald bland sina bröder.

1 Mos. 49:26. 2 Mos. 3:2. Apg. 7:30.

17. Hans härlighet är *såsom* den förstfödde av hans tjurar, och hans horn är som vildoxens horn. Med dem ska han stånga ihop folken till jordens ändar. De är Efraims tiotusenden, och de är Manasses tusenden.

1 Mos. 48:17-19.

18. Om Sebulon sa han: Gläd dig Sebulon, när du drar ut, och du Isaskar, i dina tält.

1 Mos. 49:13-14.

19. De ska kalla folken till berget. Där ska de offra rättfärdighetens offer, för de ska suga till sig av havets överflöd, och *av* skatter gömda i sanden.

20. Om Gad sa han: Välsignad är han som utvidgar Gad. Han bor som ett lejon, och river sönder både arm och hjässa.

21. Han utsåg den första delen åt sig själv, för laggivarens del *var* förvarad där. Han gick med folkets huvudmän, han utförde HERRENS rättvisa och hans domar med Israel.

4 Mos. 32:1f.

Jos. 4:12.

22. Om Dan sa han: Dan är ett ungt lejon som rusar fram från Basan.

23. Om Naftali sa han: Naftali är mätt av välbehag och full av HERRENS välsignelse. Du ska inta västern och södern.

24. Om Aser sa han: Låt Aser bli välsignad med barn. Låt han vinna

gunst hos sina bröder och låt honom doppa sin fot i olja.

25. Som järn och koppar *ska* dina skor *vara*, och som dina dagar *är*, så *ska* din kraft *vara*.

26. Ingen *är* som Jesuruns Gud, som far fram på himlen till din hjälp, på skyarna i sitt majestät.

27. Den eviga Guden *är din* tillflykt, och här nere är de eviga armarna. Han ska driva ut fienderna för dig och ska säga: Förgör *dem!*

28. Då ska Israel bo ensam i trygghet. Jakobs källa *ska vara* i ett land med säd och vin och hans himlar ska drypa av dagg.

1 Mos. 27:28.

4 Mos. 23:9. Jer. 23:6, 33:16.

29. Lycklig *är* du, o Israel. Vem *är* dig lik, ett folk som är frälst genom HERREN, din hjälps sköld, och som *är* ditt ärorika svärd. Dina fiender ska visa sig vara lögnare inför dig och du ska trampa ner deras höga platser*.

*på bergtoppar och andra höga platser fanns offerplatser åt avgudar.

Kapitel 34

Moses död.

Och Mose gick från Moabs hedar upp på berget Nebo, på toppen av Pisga, som *ligger* mitt emot Jeriko. Och HERREN visade honom hela landet Gilead ända till Dan,

5 Mos. 3:27, 32:49.

2. och hela Naftali och Efraims och Manasses land och hela Juda land ända till västra havet*, *Medelhavet.

3. och Negev och Jordanslätten, dalen vid Jeriko, Palmstaden, ända till Soar.

Dom.1:16. 2 Krön. 28:15.

4. Och HERREN sa till honom: Detta *är* det land, som jag med ed har lovat åt Abraham, Isak och Jakob, när jag sa: Åt din säd ska jag ge det. Jag har låtit dig se *det* med dina ögon, men du ska inte dra över dit.

1 Mos. 12:7. 5 Mos. 3:27.

5. Och Mose, HERRENS tjänare, dog där i Moabs land, så som HERREN hade sagt.

6. Han begravde honom i dalen i Moabs land, mitt emot Bet-Peor. Men till denna dag har ingen fått veta var hans grav finns.

7. Mose *var* 120 år gammal, när han dog. Hans ögon var inte skumma, och hans livskraft hade inte sinat.

5 Mos. 31:2.

8. Och Israels barn begrät Mose på Moabs hedar i trettio dagar. Sedan var gråtodagarna *och* sorgetiden efter Mose slut.

9. Och Josua, Nuns son, var full med visdomens ande, för Mose hade lagt sina händer på honom. Och Israels barn lydde honom och gjorde som HERREN hade befallt Mose.

2 Mos. 33:11. 4 Mos. 27:18. 5 Mos. 1:38.

10. I Israel uppstod inte mer någon profet lik Mose, som HERREN kände ansikte mot ansikte,

4 Mos. 12:8.

11. genom alla de tecken och under som HERREN hade sänt honom att göra i Egyptens land, med farao och alla hans tjänare och med hela hans land,

12. och genom all den mäktiga kraft, och genom alla de stora och fruktansvärda gärningar som Mose gjorde inför ögonen på hela Israel.